

Jose Antonio Uriarte

MARIJAREN ILLA

edo

MAIJATZEKO ILLA

Fitxategi hau “liburu-e” bildumako alea da,
liburu elektronikoen irakurgailurako prestatua.

Liburu gehiago eskuratzeko:

<http://armiarma.com/liburu-e>

Iturria: *Marijaren illa, edo Maijatzeco illa*, Juan Antonio
Uriarte. Delmas, 1850

<http://klasikoak.armiarma.com/>

Egileari buruzko informazioa:

<http://zubitegia.armiarma.com/egileak/00417.htm>

SAN AGUSTINEN ERREGUA AMA BIRJINARI

Gomuta zaite, o Marija Birjiña guztiz errukio-
rra ez dala iñoz entzun, zuk desanparauta itxi
dozula bat-txu bere, zugana zuzendu, zugana
eldu, ta zuri laguntasuna eskatu deutsunik. Uste,
ta itxaropen onegaz sendaturik, o Ama Dontze-
llen Dontzellia, nator arin aringa zugana, eta
makurturik neure pekatuen pisuaren azpijan,
negar erijuan, etzuten naz zure oñetan. O Jaun-
goikuaren semiaren Ama, ez egijezu arren nire
erregei ezentzunik egon, eta abegi onegaz aditu
egizuz, eta emon egidazu eskatuten deutsuda-
na. Alan izan dedilla.

1. Pekatarijen bitartekua, erregutu egizu
gugaitik.

2. O Marija pekatu bigarik sortua! erregutu
egizu zugana gatozanok gaitik.

3. Parkatu egijozu, Jauna, parkatu zure errija-
ri.

BIZI BEDI MARIJA

ARGIBIDIA

Marijaren seme, ta alba leijalak gomutau oi diran legez beragaz egunian iru bidar, au da. goixian, eguerdijan, eta illuntzian, eta daukeen legez auturik aste bakotxian egun bat, zein dan zapatua, igaroteko berarizko arduriagaz Ama samur onen gogoko egikizun, eta lanetan; alan dirudi ondo egiña, ta egokija berari eskintzia oso osorik urteko ill bat.

Eta eskintsarijetan emon biar dan legez onena, orregaitik autu, ta eskojidu da ill guztijen artian ederrena, au da, Maijatza, zeñek bere lora, ta giruagaz igitu, eta mobietan gautuzan egitera koroe bat ontasun, ta birtutetako lorakaz, eskintzeko zeruetako Erregiña andijari. Barriz, begitendu deitian errazago ta laburrago, eta izan deitian Marijaren gogokuago, egiten da onelan.

Imiñiko da Marijaren irudi bat albait onduen apainduta, dala lora, larrosa, edo beste era atako edergarriakaz, gela, eskaratz, edo etxe-

kuak errosarijua errezetara batu oi diran lekuan. Aprillaren azkenengo egunian artuko dau bako-
txak gero imiñiko diran gauza onetatik bat ill
guztirako; ta areen ondorik imiñiko diranetatik
beste bat, egun bakotxerako. Orra zelan egiten
diran Markiñan.

Lelengo errezetan da bost amarrekogaz erro-
sarijua letaña bagarik. oneen lekuan kredo bat,
eta salbe bat, Jesus, ta Marijaren bijotz gozuai.
bisitetan dira altaraak Aita guria banagaz. irakur-
ten da liburutik astiro egun etako gomuta geija:
onen ondorik ejenplua: adierazoten dira bijara-
monerako loria, ta sarri esateko erregu laburra:
egoten da denpora puska baten ixilik gogoratu-
ten irakurri diran gauzaak: gero egiten da ber-
baldija: kantetan dira letañaak, emoten da
bedeinkazioa, ta amaituten da, azkenian imi-
ñiko diran berba neurtu lauko, edo zortzikuakaz.
Lagunik ez daukanak, bakarrik bardin egin lei-
kez.

AMABI ARIMAKO LORA,

euretatik bat artuteko Aprillaren azkenengo egunian urrengo ill guztirako

1. Adiuntzaz, ta goixago oetik jagi, asi baga eguna nagitasun, ta alper usañagaz, jantzi, ta egin egunoroko erregu, errezu, ta eskarijak.

2. Entzun mezia egun guztijetan, baita bere errezau errosarijua beinbere itxi baga.

3. Irakurri egun bakotxian ordu laurentxu baten liburu on bat, santuen bizitzetakua, San Ignaziorena, Eskuliburua, Kenpis, Egunoroko lan onak, edo besteren bat.

4. Ukatu egunoro bere buruari bere gogoko gauzaten bat, bera txarra izan ez arren: berbarako, zaleen dan jatekoren bat.

5. Izan errukiorra eskekuakaz, eta emon zer-txubait bakotxak al daben giñuan.

6. Lanen bat astera zuazanian, esaterako, jostia, atxurretia... jaso bijotza zeruruntz, eskiñi Marijaren eskuetatik Jaungoikuari, ta errezau Ave Marija bat.

7. Etxetik urteeran, ta atzera biurreran egur egin Marijaren irudijari, Ave Marija bat errezauagaz.

8. Egin prestatasunagaz, arin pozik, eta gogotik, guraso ta nagusijen esanak, ta aginduak, ez diranian oneek Jaungoikuak eragotzijak.

9. Ez iñor gaitik gaiski esan, ez da gauzarik txikijenetan bere, nekezago esan daigun gero andijetan.

10. Egin aldabena bokotxak bere esate, eta egite onakaz, besteren bat onelako gauzetara erakarteko: berbarako, maijatzeko loretara, Jaungoikuaren berba santua entzutera, errosarijua errezetara, konfesetara, ta onelaketara.

11. Itxi jan bagarik zaleen gaian gauzaren bat: ez jan, ez edan japitartetan.

12. Ez egin ezaguera osuagaz pekatu arin edo txikirik.

EGUN BAKOTXERAKUAK

1. Burua makurtu, aitatu, entzun, edo irakurten danian Marijaren izena.

2. Esan eragin, edo beinik bein entzun meza bat, garbileku, edo Purgatorijuan aurkituten diran arimen artian Marijari etsigitasun, oneraspen, eta debozinoerik geijen euki eutsana gaitik.

3. Erlojuak jotzen dabenian, errezau Ave Marija bat.

4. Goixian jantzieran, ta gabian soñekuak kentzen diranian, zuzendu Eleixaruntz, edo Marijaren irudi bateganuntz, agur egin, ta eskatu bere bedeinkazinoia.

5. Egin mesederen bat zeuri gorroto, edo eztasunen bat deutsula uste dozunari.

6. Gorde ardura andi bategaz zeure gorputzeko zentzun guztijak, eta batez bere begijak.

7. Errezau errosarijo bat, itxirik onetarako jolas, edo lagunakaz egon, ta ibiltiari.

8. Errezau iru bidar Aita guria; ta Ave Marija Purgatorijuan dagozan arimetatik Marijari deboziñorik geijen eutsana gaitik.

9. Entzun mezia begijak beri beera begira dituzula.

10. Marijaren amodijuagaitik ez jausi, oi garian utsegitetan, eta ondo ondo bete baktoren lan, ta eginbiarrak.

11. Ez emon naibagerik dan txikijenik etxe-kuai, auzokuai, ta lagunai, eta eruapenaz igaro eurak emoten deuskuezanak.

12. Arduraz egin errezuak, erreguak, irakurtaldija, ta beste erimako lanak.

13. Goixian eskiñi Marijari egun atako lanak, biarrak, gorputza, ta arimia.

14. Egin ordu laurenian adiñezko, edo gogozko erregua, edo oraziño mentala.

15. Egin mezan gurarizko konuninoia, edo espiritual, zeñetarako biar diran bost gauza. 1. Biztu fedia. 2. Adorau Jesus. 3. Pekatuen amodijozko damua artu. 4. Asmo sendo bat ez geijago pekaturik egiteko. 5. Jauna artuteko gurari bizi bat euki.

16. Jantzi ederregiren bat badaukazu, saldu Marijaren borondaria egitia gaitik, eta artuten den dirua emon eskekuai.

17. Egunian sarritan euki pekatuen emodijozko damua, ta mun egin kurutzari.
18. Jagi goixian goix, leku emon bagarik nangitasunari.
19. Itxi gogoko, ta zale dan elgantzaren bat, pekatuzkua ez izan arren.
20. Irakurri ordu lauren baten liburu on bat.
21. Aztertu, ta esamiñau konzienzija gabian oera juan baño lenago.
22. Ez jan, ta ez edan japitartetan premiña bagarik.
23. Ukatu bere borondatia iru bidar, ta opa eskintsari au Marijari.
24. Itxi eskeko batentzat berari jaokan janarijaren puska bat.
25. Juan ikusi, ta gozatutera geixoren bat, presondegijan daguanen bar, edo beste naibagaren bat daukana.
26. Erregutu Marijari bijotzez, ta gogotik pekatu eralla, edo mortalian dagozanak gaitik.
27. Egin agirijan humiltasuneko egitadaren batMarijaren izenian.
28. Artu laztasun, ta nekegarriren bat kongesoriagaz itunduta.

29. Kendu nagitasuna arimako gauzetarako.

30. Errezau zazpi bidar besuak zabalik Glorija Aitari, Marijaren zazpi oñaz, edo doloriak gaitik.

31. Parka eskatu Marijari beraganako daukazu oztazun, ta atzerapena gaitik...

Onetariko bakoitza papertxu baten eskribidurik, sartuten dira guztijak pitxar, antoxin, edo ontzi baten: ateraten dira banan, ta artu bakoitxak urteten deusana. Au ez eginenian, artu leitezkez elde errezkan lelelotik amairano; baña batez bere norberentzat egokijago diranak.

Igitu, eta mobietako kristiñauen bijotzak deboziño onetar; Aita Santu Pio VII emonik daukaz egun bakoitxerako iruren eguneko parkamen, edo indulgenziak, eta ill guztijaren barruban indulgenzia plenarija, edo oso bat konfexat ta komulgauta, erreguturik Jaungoikuari fede santua, gaitik, heregijeen anaija gaitik; Errege kristiñauen arteko bakia, ta batutasuna gaitik... eta berak gero argitu, ta esan eban legez, parkamen oneek irabazi leitezkez garbileku, edo Purgatorijoko arimentzat. Onetareko egin leitez lora oneek nai alkartuta nai bakarrian.

LELENGO EGUNA

Maijatzeko lora oneek zergaitik egiten doguzan erakusten daben irakurte aldija.

Ay zein biarra, ta premiñazkua dozun kristiñaua, salbauko bazara, Marijaren laguntasuna! Ez dozu iñoz pekatu andirik egin? Baña zagoz egiteko arrisku andijan. Zenbat zu baño obaguak jausi dira, ta galdu betiko! Urten dozu pekatutik? Baña, nok daki iraungo badozu bizitza onian? Arako ekandu dongaak, arako pekaturako bidiak, arako lagun gaistuak, zeuk dakizu ondo. Pekatuan zagoz? Ay zein biarra dozun Marijaren bitartekotasuna pekaturik urteteko! Erabagi dozu, ez bein bakarrik, ezpada sarritan; baña beti gelditu zara leenian. Marija gaitik eze, biar bada oraingo galdua ziñan.

Baña alanbere ill onetako eleizkizunen bitartez alkantzau ziñaike Marijareb laguntasuna, eta betiko zoriona. Marija lako Ama bigun batek, zelan ez ditu entzungo, bere seme egijazko izan gura dabenak egiten deutzazan eskarijak? erro-

sariko bat errezeria gaitik, batu bat egitia gaitik, artu ditue beragandik pekataria andi askok, mesede tgari, ta berarizkuak. Zelakuak itxaro ez daikezuz zuk, igaroten arimako lanetan?

Baña, ay zure errukarrija era eder au galduten badozu! Ay, asi, eta egun gitxi barru itxiten badeutsezu! Nok daki auxe izango ete dan, Jaungoikuak beragana biurtuteko egiten deutsun azkenengo deija? Nok daki ill oneteko lan oneek egitian, edo ez egitian badago zure betiko zori ona, edo zori txarraz? Eta azkenik, nok daki ill au izango ete dan bizitako genengua, ta amaija? Orra zein neke gitxigaz irabazi ziñaikezan ain beste arimako onera, ondasun, ta bitartekotasun ain altsua. Barriz egiten ezpadozuz, ze damua, ze kezkaak erijotzako orduan! Begira bada ondo, ta erabagi.

EJENPLUA

Zein kaltegarrija ete dan Marijaren erregu ta errezuak itxitia, ta beraganako oneraspen, ta deboziñoian otzitu, edo epeldutia! Ondo argiro

darakusu gertaera onek. Tomas Kenpis Benera-
garrija izan da txiki txiktatik Marijaren serbitzari,
ta deboto guztiz andija. Izentau zituzan errezu,
ta beste gauza on batzuk egunoro beroni egite-
ko: baña eskolan ebillela, zorigaistuan, epeldu
zan Marija ganako deboziñoian: geldika geldika
juan zan gitxituaz bere egunoroko lan on ta erre-
zuak: lelengo itxi zituzan batzuk, gero guztijak.
Onelan bizi zala,euki eban beinbaten esatera
noian begitaziñoen, ta ames bat, edo obeto esate-
ko, zeruko ergitasun, ta dei bat, ta berak bere
eintzakotzat artu eban. Begitandu jakon eguala
eskolan bere lagunakaz, eta antxe agertu jakela
zeruetako Erregina eder au, ezin esan leijan bes-
teko anditasunagaz, bere arpegija argitasunez
bererik, edurra bera baño jantzi zurijago bate-
gaz. Ikusi eban zelan joian banan banan bere
lagun Erligiosuak gana, zelan ziarduan berbetan
eurakaz, zelako abegi ona egin, ta amodijua era-
kusten eutsen, eta batez bere, zelako eskerrak
emoten eutsezan, artuten zituen nekiak gaitik,
azaijera on bat emoteko, Jesusek bere odolagaz
erositako gazte areei. Ikusirik bere lagunakaz
igaroten zana, gura eukian Tomasek bera gana

bere etorriarik Marija, egingo baleutsa begirakune samur bat, ta esan amodijozko berba gozatsu batzuk. Ziñuan bere artian. Ez al naz ni mesede onen duin? Neuk bere beti maite izan dot Marija: bera barriz ain da Ama ona ze... Oneek ziran Tomasen uste, ta gogoraziñoiak: baña, ay zein erratuak! izan zituzan arpegi illuna, bekoki astuna, berba garratzak ta agiraka andijak. Eldu zan Marija Tomasgana, ta aserraturik guztija esan eutsazan berba oneek: Alperrik itxaroten dituk nigandik abegi samurra, ta berba bigunak, ik, eure nagitasun, ta lagun donga baten esanak gaitik itxi dituan orrek egin oi eustazan erre-guak, ta lan onak. Nun dituk eure errezuak? Nun beste gauza onak? Ez az ija ija guztiz aztu nigaz? Eta oraindik itxaroten dok nigandik abegion, ta amodijua, eukirik nik ainbeste errazoe, igaz aserraturik egoteko, itxi ditualako, ain nire gogoko zituala enkijan eregu, ta lanak? Amaiturik berba oneek iges egin eban zeruetako Erregiñak, eta larritasun baten. Iratzartu zan, azteru eban bere konzienzija, ezagutu eban egindako uts, ta faltia, artu zituzan onduetako asmo senduak, egun atan beratan asi zituzan barrero len egin oi zituzan

errezu, ta lan onak, eta andik aurrera ez zituzan bein bere itxi, bizitza guztijan. Egunoro emon oi eutsazan eskerrak bere Ama Zerukuari, atera ebalako bere itxutasunetik, ta artu barrero bere serbitzaritzat. Neurri guztijak artu zituzan ondu-teko: errezetan eban guztiz sarri Ave Marija, berak iraaften eutsazan berba guztiz eder batzukaz. Begira bada zelan jarraituten deutseezun gaur asi dituzun lan oneei, ta beste, lendik daukazuz errezu ta lan onai.

BIJARKO LORIA

Eruan egizu bularrian Marijaren irudi bat, eta estaturik samurtasunagaz esan sarri: Izan bedi zuria, o ene Ama, nire bijotz guztija.

Sarritan esateko erregu laburra.

Dignare me, laudare te, virgo sacrata.

Ama Donzella santia, egin nagizu zu alabetako duin.

BIGARREN EGUNA

Betiko salbeziñoiaren ganian.

Zetarako nago ni munduan? Salbetako. Adituten dozu au neure arimia? Ez zagoz munduan olgetako, jateko, jantziteko, atsedetako, eta askogaz gitxiago pekatu egiteko: zagoz munduan bakar bakarrik salbetako. Zer balijoko leuskizu eukitiak zeure mende, ta agindupian mundu guztija, azkenik galduko baziña? Erregiak, agintarijak, jakitunak, zer balijo deusue orain zeuen eskubida, indar, ta jakiturijak, ez badozue jakin salbetan zeuen arimia?

Salbauko ete naz ni? Ez dakit: ezelan-bere ez dakit. Arimako salbaziñoia ez da erosten urriagaz, irabazten da norberaren griña, ta gurari bidebagakuai jarkijagaz; galduten da gogoraziño utseko pekatu mortal bakar bategaz. Salbetako ez da asko noosbait ona izatia, iraun biar da bizitza guztija izan da pekatu egitia, eta urten orduko atzera biurtutia; oraingua, da leza illun. neuk

bere ez dazaudan bat: gerokua barriz, zelakua izango ete da? Jaungoikuak bakarrik daki.

Azkenik, bein galduten banaz, betiko galdua izango naz. Galdu arren auzi bat, galdu arren osasuna, zerbait itxaron daiket; baña galduten badot bein bakarrik arimia, jua zan betirau guztirako. Esku nat ebagiten badeustee, beste bat geldituten jat; oin bat ebagiten badeustee, beste bat geldituten jat; begi bat ateraten badeustee, beste bat geldituten jat. Baña, zenbat arima daukadaz? Bat bakarrik, eta alan berau bakarrik izango da, edo beti zeruan, edo beti infernuan. Eta ain ardura gitxi emoten deust salbaziñoiak, edo argiruago esateko, uste dot ain ziur daukadala? Bizi naz kezkiaren apurrik baga, eta oraintxe illgo banintz, ez dakit salbauko ete nintzatekian!

EJENPLUA

Venecijan bizi zan Letrau jakitun bat, bide txarretik egin zituzan irabazijakaz aberastuta, eta augaitik Jaungoikuaren aserre ta gorrotuan.

Ez eukan biar bada beste gauza onik, ezpada Marijari egunoro erregu bat egitia: eta deboziño labur onexegaitik librau eban Marijaren ontasun ta errukijak betiko erijotzatik. Begira zelan. Adiskidetu zan gizon jakitun au fray Mateo Baso eritxon kaputxinu bategaz, eta egun baten alako erreguak egin eutsazan juateko bazkaritara bere etxera eze, azkenik jua zan. Eldu ziranian etxera esan eutsan jakitunak: Aita, erakutsi biar deustsat iñoz ikusi izango ez daben gauza bat. Nik daukat tximiño miragarri bat, otsein batek legez serbietan nabena: garbituten ditu ontzijak, iminten dau maija: idigiten deust atia... Erantzun eutsan Aita erlijiosuak: gero tximiñua baño beste gauzaren batek izan biar leuke onek... ekarri dagijela ona. Deituten deutse; bigarrenez ta irugarrene bere bai, billatuten dabe alde guztijetatik, baña ez zan iñun tximiñorik agiri. Azkenik aurkituten dabe oe baten azpijan ezkutauta, etxeko bazter baten: bala ezelan-bere ezin atera izan eben andik. Orduan esan eban Erlijiosuak, guazan geu bera dagan lekura: jua zan Letrau jakitunagaz batera, ta esan eutsan: infernuko pistija madarikatua: Jaungoikuaren aginduz ta

ordez berba egiten nor azan, ta zetarako agoan etxe onetan. Ta orra nun erantzuten daben tximiñuak, dala demonioa, eta daguala zain ta itxaroten pekatari arek Marijari egunoro egiten eutsan erregua egun baten itxi artian, orduantxe eruateko infernura; bada Jaungoikuak emonik eutsala eskubidia beriala ito, ta bizitzia kenduteko. Au entzunik, entzun zan beriala Letraua negarrez Jaungoikuaren serbitzari aren oñetan, laguntasunaren eske: sendatu eban egijala laster etxe atatik iñori ta ezeri kalterik egin baga: bakarrik emoten deuat eskubidia, esan eutsan, urratuteko orrako orma ori, ezagutu jaijaguan urte duala. Berba onek amaitu orduko, ots ikaragarri bategaz zulatu zan ormia, eta ezin iñoz zarratu izan ebeen kare ta arri guztijakaz bere, Jaungoikuak alan nairik. Azkenik imiñi eben zulo atan Aingeruaren irudi bat. Letarua ondu zan, ta uste uzan lei iraungo ebala bizitza onian. Orra zenbat balijo daben Ama oni errezetiak.

BIJARKO LORIA

Bijar juan ziñaitekez Marijaren irudi baten aurrera, eta erregutu bijotzetik alkantzau daizula betiko salbaziñoia.

Sarri esateko erregu laburra.

Salva me. Domina salva me.

Salbau nagizu Andria, salbau nagizu.

IRUGARREN EGUNA

*Gure arimiaren duintasun eta anditasunaren
gañeko gomutia.*

Begira eta aitu ondo, neure arimia, zein andi, duin , eta balijotsua zarian zeure jatorri garbi eta goratuaren aldetik. Noren eskuetatik urten dozu? Jaungoikuaren eskuetatik. Zeñen irudira izan zara egiña? Jaungoikuaren irudi eta antzera. Ez da au larregi esatia, eta ain gitxi izkuntza eta berbaeraren bat, ezpada egija guztiz ziurra. *Deus creavit de terra hominen; et secundum imaginem suam fecit illum.* (Eccl. 17. 1.) Eta zu ez bakarrik ez zara gogoratuten zeure jatorri goratuagaz,ezpada galduten dozu pekatua gaitik irudi eder au, Demonio batena artuteko!

Baita bere gogoratu egizu zenbat balijo dozun, ikusirik zertzuk egin ziran zu pekatutik aterateko. O neure arimia! Zu zengozan galdurik, eta betiko galdurik, Zein da atera zinduzana Luziferren mendetik? Zeure aita zerukua. Eta zer da onek emon ebana onetarako? Urria, zidarra,

arri baliotsuak? Ah! Geijago, askosaz geijago, amaibaga geijago. Zu pekatutik ateratia gaitik emon eban bere seme bakar ta laztanaren odola ta bizitza. Eta, bizitza ain baliotsu bat, ainbeste kostetan dan bizitza bat alperrik galduten dozu, gurari zital, iraitzeko, ta utsa balijo daben bat gaitik?

Begira azkenik, neure arimia, zenbat balijo dozun, geroko eskiñirik jaotsun zorijontasuna gaitik. Zu zara zeruko Errege andijaren alaba bat, aututa zagozana bere jartokijaren aginduteko. Orain bada, Erregeren alba, egunen baten koroe ederragaz apaindua izango danaren azije-riari, zelako arduriagaz begiratuten ez jako, bere Aitaren Errege uri, ta jauregijan? Eta zu, neure erimia, zeruko jaubegeija, nun zagoz? Nun bizi zara? Oh neure Jaungoikua! Pekatuaren lokatsa, eta zingira atsituaeren erdijan, abere loi baten gisan. Eta, ez zara lotsatuten? Ez daukazu bildurrik, jaikñik Jaungoikuak kendu daikezula zerureko daukazu eskubide ta jaubegeitasuna?

EJENPLUA

Ezagaturik ondo Marija Ama grazijazko onek Kristinauaren duintasuna ta arimiaren balijo andija, al daben guztija egiten dau, batxu bere galldu ez dakijon. Entzun. San Franzisko Salesek emon zituzan bere bizitza guztijan Marijaren deboziño egijazkuaren ezaugarri argijak, baita bete artu zituzan beragandik mesede ugarijak. Esango deutsuet emen, bere bizitzako jazoera bat, argiro sarakutsana, batetik Santu onak Marijagan eukan uste ta itxaropena, ta bestetik Marijak daukan arduria galdu ez dakijon bere sebitzaririk. Egun Parisen estudijetan, ta orsutixek zan guztiz on ta garbija. Baña orra nun Jaungoikuak alan gurarik esesten deutsan desesperaziñoeko tentaziño sendo ta gogor batek. Ezin ezenlanbere kendu eban burutik, betiko galdurik eguala, eta ez ebala iñoz ikusiko Jaungoikuaren arpegija. Dakijanak ezagutu leike, zelako ultze ta penia izango zan au, ain amodijo andija Jaungoikuari eutsan arima batentzat, eta bera ikusteko ain gurari bizijak eukazanentzat. Esetsi gogor onak, ez eutsan itxiten arterik artuten ez egu-

naz, ez gabaz, ta beronen indarrak imiñi eban kolorgaldurik, zurbildurik, argaldurik ta erkindurik, ilteko zori ta ariskuan. Estutasun larri onetan beri zuzenduten zen Aita zerukuangan, zein dan atsegin guztijaren Jaungoikua. Beinbaten ain bizi ta gogor artu eban esetsi edo tentaziñoiak eze, zer egin, ez nola jua ez ekial, satu zan elexa baten, nun lenago egin eban garbitasuneko eskintsari edo botua. Lelengo begijen aurrian jarri jakona zan Marijaren irudi bat: berial gitxitu zan esetsija: sendatu zan geijago Marijagan eukan itxaropenian: jarri zan auzpaz lurrian eta ez zan ezkeru duin Jaungoikuari begiratuteko, eskatu eutsan arima arimatik Marijari, baldin infernurako aututa beguan, an Jaungoikuari gorrotoz begiratu, ta birauak ezarteko, arren alkantzau egijola grazija, edola-bere mundu onetan bizi zan artian maitetu ta alabetako. Obeto entzuna izateko egin eutsan arako San Bernardoren erregu jakin ta entzuna. Gomuta zaite, o Marija Birjina gozua, ez dala iñoz entzun, zugana zuzendau danik, zuri laguntasuna eskatu deutsunik, geratu dala, zugandik biar dabena artu bagarik. Itxaropen onegaz sendaturimk nator

zugana, ez zaitez arren gortu nire erregu ta eskarijetara, ezpada entzun nagizu ta lagundu egidazu.” Erregu au egiten ziarduanian, negarrezko iturri bi erijozan bere begojetetik. Errukijaren Amak ezin itxi eukezan entzun baga eskari oneek. Bere laguntasun ta indarragaz goitu eban esetsija: baketu zan bere arimia: sendatu bere itxaropena gozotasunez bete bere bijotza: baita bere alde alde batera osatu zan, biurtu lengo indarrak, ta geratu zan ezer igaro ez baleu legez. Ordutik aurrera euki eban beti bijotzeko bakia, bake egijazkua, ezek galdu eragin ezin eutsana: eta ikusirik berberagan Marijaren bitartekotasunaren altsutasuna, geitu jakon oraindik geijago beraganako amodijo ta itxaropena.

BIJARKO LORIA

Azteru agizu zeure konzienzija, eta ikusten badozu pekatu mortalian zagozala, konfesau zaite bertatik, eta bestelan, damutu bijotzetik languakaz.

Sarri esateko erregu laburra.

Salve vinela reis, profer lumen caecis.

Askatu egitezuz lokarriak pekatuakaz loturik dagozanai: argitu argizuz gaizakerian itxututa bizi diranak.

LAUGARREN EGUNA

Gorputzaren salbazinoiaren ganian.

Zergaitik pekatu egiten dozu? Zeure erigijaren gurarijak betetia gitik. Errua! Ez dazauzu berari gatx, eta kalterik andijena egiten deutzazula? Arimia kondenetan, bada, salbauko ak da gorputza? Ez. Edo bijak zorijonekuak, edo bijak zorigaiztokuak. Estu eta artega zaukaz buruko mun batek, oe gogorak, janari urriak, eta erara ez jatortzun egoera batek: eta infernua barriz, infernua zer izango da?

Zelako gurari ta garra daukazun orain ikusteko zeure burua eskubide ta agintaritza andijakaz! Illgo zara, ta zure gorputza geratuko da azurruts biurturik; zure burua ule ta narru bagarik, begi bagarik, ezpan bagarik, miin bagarik, esku ta oñak aragi bagarik; eta enparaua usteltasun eta arrez beterik. Baña onezaz ganera, kondenetan bazara, zure arpegija egongo da ikatza baño baltzago, zure miiñak argi egingo dau bibora batek legez, zure begijak baten, geratuko zara

demonio bat eginik. Ay au ikuskizun bildurgarri-
ja!

Zeure aragijak pekatu eragin gura deustuan, esan biar deustazu: Ah aragi uzu, ezibagia! ire gurari zitalai obe egiten bejeutseet, erretan egon biarko juagu bijok betiko garretan. Eta, emongo deudadaz atsegin labur batzuk, gero ainbeste pena bijok igaroteko? Ez orrelakorik: Neure arimia: maitetu gura badozu gorputza, maitetu egizu ordu onian; baña opa egijozu onera egijazko bat, edertasun egijazko bat; onera bat, eta edertasun bat, betiko zorijontasuan.

EJENPLUA

Marijak libretan ditu bere serbitzarijak, ez bakarrik arimako gaxetatik baita gorputzekuetatik bere. Sarritan ikusi dabee kristinauak ziurtaurik egija au, baña batez bere zortzigarren gizaldijaren asieran. Moro ta Sarrazenuak arroturik Egipto eta Numidijako irabazi ta garaitzakaz, sartu ziran Españako Erreinu onetan bertako

gizon donga bategaz aditu ta alkarturik. Zabal-
duten dira bazter guztijetatik, batez bere Anda-
luzija ta Estremaduratik, eta eurakaz batera
darue sua, garra erretia, lapurretia, Eleixako
ontzirañokuak ostutia, negarra, garrasija, ulua,
osola, erijotzia, triskantzia ta ondamendija. Ah!
España España! Nogaz bardinduko zaitut? Diru-
gosiak geituten, dau Sarrazenuen gaiztakerija ta
gogortasuna. Dabiltz inguruetan itxasoz jira ta
bira. Usterik gitxijen dabeenian sartuten dira
erri, uri, ta probinzijetan, osturik eldabena, atra-
petau ditue gizon ta emakume aldraak: aita
geratuten da seme baga, semiak aita baga,
senar emaztiak bizialargun eginik, aberatza ezar
bagarik, ez deutse parkatuten Eleisgizonai bere,
an daruez Afrikara. Nok adierazo ango presonde-
gijetan igaroten dituezan penaak, gorputzeko ta
erimako bizitzia galduteko arriskurik andijenian?
Baña katigu errukarriak: ixildu bitez zuen nega-
rrak: poztu zaiteze: eldu dira zuen eskarijen dia-
darrak Marijaren belarrijetara. Berbera jatziten
da zerutik lurrera zuek askatuteko neurriak
artutera; eta, o zelako anditasun arrigarriagaz!
Aingeru batek emon eutsazan Moisesi amar

aginduak; Aingeru batek adierazo eban Jesusen beraren etorreria zerutik luurrera: baña katiguak askatutera, onetarako Merzedeko Erlijiñoia Elexa Santaan imintera, dator gizon ta Aingeruen Erregiña bera. Edegiten dira zeruak, jasten da argitasunez beterik: agertuten jako Pedro Nolaskori, ta adierazoten deutsa, zein bere gogoko izango dan, imintia Eleixa Santan Erlijiño bat katiguak askatutia bere lanik nagusikena izango dabena. Berak erakusten deutse zelako soñekua jantziko dabeen: berbera jarten da euren buru, gordetzalla, ta gijari egiñik, eta artu eragiten deutsee Merzedeko izen samurra. Nolasko ta bere semiak batuten ditue diruak, duazAfrikako presondegijetara, askatuten ditue katiguak, diruak amaitzen jakeezanian, eurak geratuten dira katigu, ta bialduten ditue Españara kristinau aldraak, gorputzeko ta arimako bizitzia galduteko arriskurik andijenian egozanak. Nori zor jako mesede au? A! jakiña da: Marijari: bai, zuria da Marija, zuria da Afrikako presondegi illunetako Egiptotik atera dozun erri au. Orra zelan dakijan lagunduten Marijak, ez bakarrik arimako premiñetan, baita gorputzekuetan bere. Zuzendu gai-

tian bada guztijetan beragan uste bete ta itxaropen osuagaz.

BIJARKO LORIA

Emon daikijozu zeure gorputzari laztasun ta nekegarriren bat, len emon deutzazuzan pekatuzko atsegiñen ordez.

Sarri esateko erregu laburra.

Munda cor et corpus meum Sancta Maria.

Santa Marija, garbitu egizuz nire gorputza ta bijotza.

BOSTGARREN EGUNA

Denporiaren gomutia.

Badua denporia, eta denporiagaz banua neu bere. Nire bizitzako amabost, ogei, ogeta amar, berrogei urte igaro dira onezkero, eta ez dira geijago atzera biurtuko. Eta zenbat enparetan eta jataz Ez dakit; baña badakit gitxi dirana. Laburra da denporia: neuk neuronek esan oi dot, igarri bagarik egaan egiten dabeela egunak. Baña betiraun edo eternidadiagaz neurtu ezkerod denporia, ez bakarrik da guztiz laburra, baita bere berbarako, utsa.

Denpora laburra eta denpora balijo andikua, zerren denpora ain labur onetan irabazi daiket zorijontasun amibagako bat. Ondo igaroten dodan une edo instante bakotxak, geitu leiket zeruan glorijako zapalda, gradu eta malla bat. Ordu erdi ondo emoniko batek, neure arimia garbituten, atera daike demonioaren mende ta erpeetatik, eta imiñi Jaungoikuaren esku bedein-katuetan. Egunoro izentauaz denpora puskabat

errezetako, jaungoikuagaz berba egiteko, mezia entzuteko, liburu on bat irakurteko, urrindu neike pekatutik ete jaritxi salbaziñoia.

Denpora laburra, eta sempora bildurgarrija. Edozein une edo instantetan pekatu egin neike, ill neiteko, ta kondenau neiteke. Ah nire zorigaztokua! Bada denpora ain laburrian eldu neitekian santu izatera, eta oraindik naz pekattarija. Galdu dot denporia zorakerijetan, eta pekatuetan. Ze onera ta mesede atera dor orain artian, onela alperrik denporia galduagaz? Ardura andi bategaz begiratuten ez badot aurrerantzian denpora obeto igaroteko, elduko da eguna zañetan eskatuko deusadan Jaungoikuari ordu bakar bat onduteko, eta ordu au ez jat iñoz elduko betiraun guztijjan.

EJENPLUA

Ze onera ta mesede andijak dakazan, igarotiak egunoro denpora puska bat baño ezpada bere, Marijaren errezuetan! Beiñ baten mutil gazte bi juañ ziran eskolarik ez eukeen egun

baten, Po deritxon ibai batera, ta sartu ziran batel baten. Esan eutsan batak bestiari: zereginik ez daukagun ezkerro, naikua olgaugara, eta egin daiguzan sartuta gagozan Marijaren batzar ta kofradijako errezuak. Erantzun eutsan bestiak, orrek ez egitia ez da pekatu, eskolarik ez daukagun ezkerro olgau nai dot geijago: ez daukat errezetako gogorik: baña alanbere bestia bakarrik jarri zan errezetan. Onetan ziarduela, urten eban aixe andi batek, esetsi eutsan euri zaparrada guztiz ugari bati, ta beriala azi zan ibaija: eurak ez egijen legez zuzenduten batela, ezin jarki jakozan ur korrontiari, ez urten liorrera. Alako baten girau zan bateka, ta jausi ziran uretara. Ito aginian ebiltzela deitu eutsen bijak Marijari, eta bertatik agertu jaken Ama errukizko aue: eldu eutsan eskutik errezuak egin zituzanari, ta atera eban lurrera. Uste eban bigarrenak, beragaz bere, beste ainbeste egongo ebal; baña zuzendurik beragana, arpegi aserriagaz esan eutsan: Ik ez dok nire errezurik egin gura izan, ta nik bere ez iri lagundu. Guztija ikusi ta entzuten eban bere lagunak, ta emon eutsazan eskerak Marijari, errezu labor batzuk gaitik mesede

ain andija egin eutsalako. Begira bada Marijaren Kofradijan sartuta zagozana: nagitasunez egunoroko errezuak egin baga itxitiagaz.

BIJARKO LORIA

Errezau Marijari zazpi Abe Marija ta salbe bat.
Sarri esateko erregu laburra.

Vitam presta puram, iter para tutum.

Emon egidazu bizitza garbija, prestau bide zuzena, ta ziurra.

SEIGARREN EGUNA

Pekatueren gañeko gomutia.

Aztertu eta begiratu egizu, jausi eta zarian
iñoz pekatu illgilla, eralla edo mortalen baten.
Baldin zorigaiztuan jausi bazara, badakizu zer
egin dozun? Al dozun guztija, zeure Jaun eta
Jaungoikua, zeure Egillia, zeure Salbagillia, Aita
ta ongillia ill eta ezereztuteko: erantzun esker
txarragaz bere mesediai, esan bere begijen
aurrian lotsabakerijarik andijenegaz ez dozula
bere esanik egin gura; jarki berari; galdu grazija,
ukatu Aitatzat; galdu zeure egitada onakaz ira-
bazi zenduan guztija, galdu gloriako zorijontasu-
na geratu zerutik erbesteturik, eta infernura jau-
sirik. Asmau leiteke zorigaiztotasun andijagorik.

Eta, oraindik bazagoz pekatu mortalian ay
zure errukarrija! Jaungoikua da zure arerijua, eta
zu zara Demonioaren serbitzari ta menpekua.
Zelan azartuten zara barre egiten, jokatuten,
olgetan, edo lo egiten ezeren bildur baga? Ez
dakutzu, aspertuten bada Jaungoikua zuri itxaro-

tiaz, ill ziñaitekezala, eta kondenau begijak itxi edegi baten? Millakada Aingeruak jausi ziran infernura pekatu bakar bat gaitik: eta zu zagoz bildur baga eginik ainbeste pekatu? O itxutasun negargarrija!

Baña orain pekatuan aurkituten ez bazara bere, beti gagoz guztijok jausteko arriskuan. Esetsi edo tentazione gogor batek, edo beste uste bagako arrisku batek, beera bota gaikez gitxijen uste dogunian. Aingeruak pekatu egin eban zeruan, Adanek atsegiñezko ortuan, eta Judasek eta Pedrok Jesrukristoren eskolan. Beraz zu bere izan arran Aingeru bat, kristiñau on bat, geratu ziñaitekez une baterik bestera Demonio bat eginik. Ikaratu zaite, bada arrisku ain andijaren gomutiagaz.

EJENPLUA

Gura badozu pekatuan ez jausi, ta goitu esetsi donga ta arimako arerijuak, euki egijozu Marijari deboziño andi bat. Entzun zelan gorde eban pekatutik Ama onek Mezina deritxon erri baten,

mutil gazte bat. Eguan au sartuta Marijaren kofradijan, bizi zan garbitasun andi bategaz, ta zan zeruetako Erregiña onen serbitzari egijazkua. Demonioak burutan imiñi eutsan emakume donga bati, gazte oni pekatuan jausi eragitia, eta bijak bakarrik egon ziran baten, egin zituzan iños baño alegin andijaguak beriagaz urteteko. Estutasun larri onetan jaso eban mutil gazte onek bere bijotza garbitasunaren Ama gana, eta deitu eutsan berba labur, baño samur oneekaz: *Neure Ama lagun zakidaz arren, ta ez nakizu itxi egoera arriskuz beteriko onetan.* Beriala izan zan entzuna, ta artu eban zeruko laguntasuna. Une atan beratan artu eban emakume donga arek itxura bildurgarri bat, allagiña ze, begitandu jakon pistija ikaragarri bat, edo infernutik urteniko demonio baltz bat, arpegi guztiz itxusi ta ezaña, eta buruko uleen lekuan suge aldra andi bat ebala. ain modutan ze, begiratu bere ezin euzkijon. Bertatik iges eban esetsi edo tentazi-noiak: eta egin eutsazan emakunme galduari egiraka garratzak, bere lotsabagakerija, nekez entzun bere egiten dana gaitik. Onelan, Marijaren laguntasunagaz irabazi eban garaitz andi

bat, esetsi txikijaguagaz bere gazte asko goiturik, geratuten diran lekuan. Orregaitik bada, demonioak, nai munduak, nai aragijak pekatuan jausi eragin gura deutsunian, zuzendu Marijagana, ta eskatu bijotzetik berari laguntasuna.

BIJARKO LORIA

Arimako arerijuak pokaturako zirijatuten zaituzanian, mun eikijozu errosarijuaren garauai, edo Marijaren irudi bati: zergatik eze, ez da erraz pekatuan jaustia, Marijaren irudi edo errosarijo Santuari gogotik mun egiten jakon une atan beratan.

Sarri esateko erregu laburra.

A peccato mortali libera me, Domina.

Andria: gorde ta zaindu nagizu jausi ez naitian pekatu mortalian.

ZAZPIGARREN EGUNA

*Pekatuari jaokazan ta darraikezan penen
gañian.*

Gizon batek gura izan arren bengau gatx egin deusnagaz, sarritan ezin bengau jako: baña Jaungoikuagan ez da alan: gura badau kastigau daike pekatarija, eta bengau arerijuai. Kendu lei-keguz osasuna, ondasunak, eskubidiak, geure gurasuak, edo bizitzia bera. Gura badau, egin daike une edo instante bakar baten. Kastigau leike pekatu mortalien daguana, uste baga, bat batian bizitza kenduagaz. Egin gura badau, nok eragotzi daikijo? Eta zuk, errukarri orrek, badakizu zein dan onetan Jaunaren gogo ta borondatia? Ez; bada, ez baldin badakizu zelan azartuten zara pekatu egiten, eta bildur baga pekatuan lo egiten?

Orain bada jakin egizu Jaungoikuak kastigau gura dabela pekatua. Pekatu egin badozu, euki egizu ziur ziurtzat Jaungoikua bengauko jatzula, eta kastigauko zaituzala, mundu onetan edo

bestian. Edo penitenzija edo infernua. Adanek eteEvak alkantzau ebeen parkaziñoia, eta salbau ziran; baña eureen pekatuari jaokan zorrak dirau oraindik. Zuk diñozu: pekatu bat geijago edo gitxiaguan ez dau gauza andirik. Erua! Ez al dua gauza andirik kastigu bat geijago edo gitxiaguan?

Mundu onetan bertan bere kastigau oi dau Jaungoikuak pekatua. Izurrijak, gatxak, etxe edo senitartekoak naibagiak, kendu deutsu been egikizun ta ogibidia ikustia galdurik zeunkazan itxaropenak, zeure izen-on ta kleitua galtzeko eregi ta asmau deutsuen guzurra, iños-bere bakian itxiten ez deutsuen esetsi edo tentaziño e gogai-karri orreek, zertzuk dira pekatuaren akulu ta kastiguak baño, zuk itxu orrek ezagutu ez arren? Eta baldin betetan badituzu zeure gurari okerrak, eta guztija erara ta eskura bajatortzu, au da oraindik kastigu andijago ta bildurgarrijago bat; zerren onelan errazago iraugo dozu pekatuan, geiteko dituzu pekatuak, eta egin egurrezko sendor ta meta andi bat, zeu erretako infernuan. Ala eldu zara ez eukiteraño zeure ariman kezkarik? Ez bildur izatera Jaungoikuaren aserriagaz? Ay

zure errukarija! Bada zeure buruaren ganian dozu Jaungoikuaren aserriaren gogortasun guztija. Baldin iñor badago munduan Marijaren bitartekotasunaren premiñan, zu zara beintzat.

EJENPLUA

Baldin Jaungoikuak orain artian kastigau ez bazaitu, izan arren pekatari ain andija, sinistu daikezu au izan dala Marijak zure alde Jaungoikuaren aurrian egin dituzan erreguak gaitik. Bada, ay zure errukarrija baldin oraintxe bertatik artuten ez badituzu onduteko gogo ta asmo senduak! Entzun jazoera au. Bizi zan Toledoko probintzijan zaldun gazte aberats ta odol garbiko bat pekatu eta gastakerijetako lokatsa ta zingira atsituan ondaturik, baña alanbere egiten eutsazan Marijari errezu batzuk. Aspertu ta aserraturik Jaungoikua ainbeste pekatugaz, ez eutsan geijago itxaron gura, ezpada kastigau beriak: eta Jaunaren serbitzari leijal batek zeruko argitasunagaz ezagutu eban, zelan usterik gitxijeen ebanian geratu biar eban pekatuan illik, ta betiko

galdurik. Baita bere ikusi eban zelan beragatik erregututen eban Marijak, eta erantzun eutsan bere seme Jesusek: *Ara bada, Ama, zure eskarijak gaitik emoten deusadaz beste ogeta amar egun ondu dedin: baña igaroten bada epe ta plaza au pekatuai itxi ta nigana bijotzetik biurtu bagarik, alperrik izango dira erreguak, orduantxe bertan kenduko jako bizitzia.* (Auriem T. 2 p. 14). Jaungoikuaren serbitzari onek agertu eutsan Eleisgizon Sazerdote bati, euki eban zeruko argitasuna, adierazo egijon zaldunari: alan egin eban beriala, ta bere berba onakaz erakarri eban konfesetara, ta onduteko goguak artutera; baña alperrik, zerren bertatik biurtu zan lenagoko pekatuetara. Egija da bigarrenez bere konfesau zala, ta artu zituala onduteko asmuak; baña ez eban egin onelakorik, ezpada, sartu zan leen baño bere barrurago pekatuan. Ordutik iges egi-ten eban konfessoriagandik, eta beinbaten uste baga aurkitu ebanian aurrez aur kalia, aserreturik guztija ta azaijera txarreko baten gisan, esan eutsan: *Alde begi Jauna nigandik: bijua berorren lanetara, bada ez dauka nigaz zer ikusi ta zer egiñik.* Eldu zan azkenik ogeta amargarren egu-

naren gaba: baña zaldun au bizi zan iñoz baño aukera geijagogaz bere gaiztakerijetan, zeruko zemaijai jaramonik egin bagarik. Gaberdi inguruan bat batera artu ebeen min, ala, ta oñaz edo dolore portiz eta ikaragarri batzuk. Bere diadar ta uluetara iratzartu ziran etxeko ta auzunetakuak bere; juan ziran beragana: duaz arin aringa ta lau oñian konfesore billa: elduten da au: egi ten ditu alegiñak guztijak itxaron eragiteko Marijaren bitartekotasunian, baña alperrik. Azkenik zaldun zorigaiztoko onek, egin eban diadar ikaragarri bat, zinuala. *Ay nire errukarrija! bada igaro deustee neure bijotza alde batetik bestera:* eta eurok esanagaz batera, geratu zan illik. Begira aspaldijetan pekatuan bizi zariana, konfesau ta bertatik pekatua biurtuten zariala, zeruko argitasun ta deijai jaramonik egin baga: begira, diñot, beste onenbeste jazo ez dakizun.

BIJARKO LORIA

Egon zaite ordu laurenian Marijaren irudi baten aurrian, eskatuten deutzazula, bigundu

daijala bere erreguakaz Jaungoikuak zugaz daukan aserria.

Sarri esateko erregu laburra.

Mater dei ora pro me.

Jaungoikuaren ama, erregutu egizu ni gaitik.

ZORTZIGARREN EGUNA

Erijotziaren gañeko gomutia.

Illgo gara: itxiko ditugu betiko gurasuak, sendiak, adiskidiak, olgantzak, munduan daukagun guztija, baita bizitzia bere. Nire bizilekua izango da arrez bereriko obi edo sepultura illun ta atsi-tu bat: nire etxia izango da betikua: baña: zelakua? zorijonekua, ala zorigaiztokua? Ez dakit. Au da egija bat fediazen biarrik iñok ez daukana sinistuteko; bada dakuzgu geure begijakaz egunoro ziurtaurik. Ilten dira zarrak eta gaztiak, aberatsak, eta nekazariak, pobre ezeuki, agintari ta mendekuak, onak eta gaiztuak. Ill zan Marija, ill zan Jesukristo, neu bere illgo naz.

Baña Nun? Zelan? Etxian? Eleixan naguala? Oian natzala? Bidian nabillela? Ez dakit. Geixo luze bat igarota? Bat batian? Zabun bategaz erreten batera, edo zubi batetik beera jausita? Oñaztarri bategaz? Ez dakit. Eta nois izango da? Emendik ogeta amar urte barru? Aurten? Ill onetan? Gaurko arratsian? Ez dakit, ezertxu bere ez

dakit, Jaungoikuak bakarrik daki, zeñek esan daben, erijotzia etorriko dala gau-lapurra legez gitxijen uste danian.

Eta, ni bizi naz iñoz illgo ez banintz legez, eta erijotziagaz gomutau bere bagarik? Oraintxe illgo banintz (neure bijotzak eta barruak diraus-tenez), norako eta nintzateke? Urr urrian infer-nurako. Au dazaut, eta gomuta onek ikara eragiten deust. Zelan bada ez ditut berala neurrijak artuten, arrisku ikaragarri onetatik alde egiteko? Luzatuten dot ill batetik bestera; egun batetik bestera; barriz beti nua urreratuaz erijotzara, eta beti ondaturik pekatuan. Ay nire zorigaiztokua! Pekatuan illten banaz, nori ezarriko deusat errua?

EJENPLUA

Ze erijotza dontsu ta zorijonekua izan eban amar urteko mutiltxu batek, txiki txikitatik euki eutsalako Marijari deboziño andi bat! (Auriem t. 2 p. 135) Bere zorijonian aurkitu eban irakasla edo Maesu bat, bere ikaslaai sarri esaten eutsee-

zana Jaungoikuaren ta Marijaren gauzaak. Bein baten entzunik Maisubari, zein gauza biar ta premiñazkua zan erijotza on bat egiteko Marijaren deboto egijazkua izatia, era bagi eban sarritan esatia Marijari berba oneek: *Jaungoikuak gorde zaizala Erregiña, eta errukijaren Ama*. Oetik jagieran, etzieran, eskolara bidian, olgetan ziarduanian, leku ta denpora guztijetan esaten eban bijotzetik erregu labur au. Ondo laster izan eban sarija Marijagandik. Artu eban gatx andi batek: Marija beragaz gura edo eban gaztetatik, gero otzitu ez ekijon bera ganako zaletasun ta deboziñoia. Azkenengo arnasetan eguala agertu jakon Aingeruren Erregiña, eta arpegirik gozatsuenagaz esan eutsan: *Ene semia, ez nozu eza-gututen? Ni naz zuk ainbeste bidar deitu deutzazuna: ni naz errukijaren Ama*. Berba onetara idigizituzan mutiltxuak bere begijak, jaso zituzan besuak zeruruntz, eta egaan jaun zan bertara Aingeru baten gisan. Zenbat ikasi eban denpora gitxijan! Onera ta mesede geijago erakarri eutsan Marijaren debiziñoia zein biarra dan erakustiak, munduko jakiturija guztijak baño. Entzun beste gertaera labur bat, baño ondo itzal-

tsu ta negargarrija. Diño San Gregorijok, Ama batek eukala besartina bost urteko ume bat, baña ain gaiztua ze ziardun berari birauak egi-ten. Agertu ziran Demonio baltz, itxusi, ta ikaragarri batzuk, kendu eutseen erpe zorrotzen artian, eruan ebeen gorputz ta arima infernura. Begira gurasuak ta umiak, zein mesedegarrija dan gazte gaztetatik Marijari deboziño egijazko bat eukitia, ta zein kaltegarriak ume denporako gaiztakerijaak.

BIJARKO LORIA

Mun egijozu iru bidar luurrari, bakotxian esaten dozula: Zergaitik arrotuten az lurreko eta sutako autsa?

Sarri esateko erregu laburra.

*Tu nos ab hoste proteje, et mortis hora suspi-
ce.*

Zaindu gaizuz arerijuagandik, ta artu gaizuz erijotzako orduan.

BEDERATZIGARREN EGUNA

Guztijoen azkenengo juizijuaren gañian.

Juizijoko egunian agertu biarko dot Juez aseratuaren aurrian. Ze bildur ikaria niria bera ikusi dagidanian! Zan neure Aita eta, ez neban maite-tu, zan neure Jaungoikua, eta ez neutsan jaramonik egin, begi okerrakaz, albakea ta ziarretara begiratu neutsan. Alde alde batera iminiko deus-taz begijen aurrian neure esker txarra, nire erantzueria dongian, nire gaistakerijak, nire lotsabagakerija. Nogana zuzenduko naz orduan? Marijagana? Baña, zelan azartuko naz berari begiratu bere egiten, baldin neure pekatuakaz kurutzian josi badot sarritan bere seme maitia? Zaindu ta gordeko ete nau neure Aingeru jaokiak? Baña zekan baldin zik ez badot iñoz egin bere esanik? Demonioa izan zan beti nire adiskidia; bada bere izango da an nire salatzailea.

Nire pekatuak agertuko dira mundu guztijaren aurrian. Ze lotsarija! Neure lagunaren aurrian, zeintzuek neunkeen Aingerutzat; neure gura-

suen aurrian, zeintzuek uste ebeen ain ona ta garbija nintzala; neure konfesore, guzurragaz engañau nebanaren aurrian. Barriz guzti guztijak, diran diranak batxu bere itxi baga agertuko dira; gogoraziñorik ezkutubenerañokuak; gurari-rik ixillenerañokuak; arako pekatu neuk neure bakarrian egin nebana; arako egin nebana etxian; gelan, eskolan, bidian, Eleixan. Ay au lotsarija!

Gero emongo da epai edo sentenzija, edo sal-baziñoekua, edo kondenaziñoekua. Emongo dau Jesukristo bizijen ta illen Juezak. Jaun onek deitu-ko deust bedeinkatua, edo madarikatua. Norako izango eta naz? Juango ete naz Jesukristogaz zeruko erreiñura, ala Luziferregaz infernuko pre-sondegira? Eta zein atzeratu eta deiteke epaija? Ez, ez da unetxu bakar baten bere. Ezingo ete da aldatu? Inoz bere ez. Ze poza ta gozotasuna niria dantzudanian diraustala Salbagilliak: Erdu neure Aitaren bedeinkatua, gozetara pretaurik jao-tzun Erreiñua. Baña ze ikaria esaten baldin badeust: Alde egik nigandik, madaritua, joadi betiko sutara! O neuure Jaungoikua! Zein esan-go ete jat? Eta, zelan izan deiteke, jakiñik ziur

egun au elduko jatala, ozta ozta gomutau bere egitia ainbeste juatan gauza bategaz?

EJENPUA

Gura badozu ondo urten Jaungoikuak egunen baten artuko deutzuzan kontu ziatz eta estuetan, izan zaite Marijaren deboto egijazkua; bada beronek artuten ditu beronen egapian bere serbitzarijen arimaak, eruaten ditu Jesusen aurrera, ta alkantzetan deutse beriko zorijontasuna. Alanxe egin eban Carlos eritxon Santa Brijidaren seme bategaz. (Rev. lib. 7 c. 13) Ill zan mutill gazte au bere Amagandik leku arrotz ta urriñian soldautzan, arimia betiko galduteko ainbeste arrisku izan oi ditubanian: ta orregaitik eukan bere Amaak, seme onen salbaziñoiaren bildur andi bat. Baña Marijak adierazo eutsan salbau zala, berari euki eutsan amodikua gaitik: berak lagundu eutsala erijotzako orduan: alkantzau eutsala denporia ta grazija ondo konfesau ta komulgetako, ta pekatuen damu egijazkuagaz bizitzia amaituteko. Baita bere ikusi eban San-

tiak berak eguala Jesus jartoki baten, ta Demonio aurrian, salatuten ebalak Marija Gauza bi gaitik. Bata ez eutsalako Marijak itxi Carlosi esesten erijotzako orduan. Ta bigarrena, Marijak berak eruan ebalako Carlosen erimia Jesus auziepalla edo Juezaren aurrera, eta salbau ebalako berari entzun bagarik: berak barriz eukazala gauza asko zetan salatu Carlosen arimia Ikusi eban gero, zelan Jesusek bota eban andik Demonio salarzakia, eta Carlosen arimia eruan ebeela zerura. Zorijonekuak egun larri onetan Marijaren serbitzari egijazkuak.

BIJARKO LORIA

Oera etzieran iruditu zaite orduantxe jator-tzula Jaungoikua zueri bizitza guztiko kontu ziatz ta estua artutera, eta begira zer dirautsun zeure konzienzijak.

Sarri esateko erregu laburra.

In die judicci libera me Domina.

Juzijoko egunian librau naikezu, Andria.

AMARGARREN EGUNA

Infernuaren gañeko gomutia.

Pekatarija. badakutzu arako presondegi itzaltsu, kee, su, eta garrez beterikua? Zuretzat dago prestatu onduen ez bazara. Begiratu egijozu ondo: an erreko da zure arimia, an erreko da zure gorputza, aren pekatuko laguna. Sartuko jatsu sua aotik, estarritik, eta elduko jatzu un eta erraijetaraño: geratuko zara, errementarijan goritu ta galdaturiko burdiña baten gisan: eta alde guztijetatik baotako dituzu gar ta txinpartak, Damonioak emongo deutesuezan ots eta zapladakaz. Zelan biziko zara infernuko su atan, ezin badozu euki atz bat kandela edo kruselu baten gartxuan?

Bitartian, zelanguak izango dira zure gogoraziñoiak gar gori tragala areetan? Gomutetia salbau zintzatekezala neke gitxigaz, eta ez zendualla gura izan: gomutetia arako semoiagaz, arako Misiñoiagaz, arako Maijatzeko loragaz, arako liburuagaz, arako argitasunagaz, zeñen bitartez

deituten eutsun Jaungoikuak, eta zeñi ez zeuntzan zuk jaramonik egin gura izan. Begiratuko dozu andik Zerura, eta an ikusiko dituzu zeure ezagun asko, zeure adiskide asko, zeugaz eskolan, biarrian, bidian ibikki oi zirianak, zeugaz berba sarritan egin oi ebenak, zeugaz artuemonak euki zituezanak, zu barriz infernuan. Gomuta onek gogait eragingo deutsu, amorratu eragingo deutsu, orrua eragingo deutsu, eta ezarriko deutsazuz birao ta madarikaziño e ikaragarriak zeure buruari, zeure Aingeru jaoliari, zeure bitarteko santuai, Ama Donzella Marijari, eta Jesukristori berari. O ze bizitza zorigaztokua! Ze lan ta egoera errukarrija infernukuak daukena!

Eta baldin jausten bazara su atan, izango ete denpora askorako? Izango ete da eun urterako? Geijago. Izango ete da milla urterako? Askosaz geijago. Milliño e bat milliño e urterako? Geijago ta geijago. Milliño e ta milliño e bedar milliño e urterako? Geijago, askosaz geijago. Bada, nois artian egon biarko dot? Jaungoikua Jaungoiko dan artian, beti, beti, betiko iraunian. Eta ain denpora luzian, ez dot eukiko une edo instante-txu bakar bateko atsegiñil? Ez Edola-bere ezingo

deutst zirkiñik eragin atzamar bati? Ez da. Ez jataz gitxituko neure penagak begijak itxi idigi bateko denporan? Bat bere ez. Ez deustee emongo ur tantatxu bat? Ez, iños-bere ez. O sua! O infernua! O betiko irautia!

EJENPLUA

Baldin badaukazu salbetako gurari egijazkua, eskatu egijozu Marijari, ezagutu eragin dagizula zer dan infernua. Hugo Toskanako Markes bat bizi zan gauztakerijetan, ondu nai ezik, Marijak egin eutsazan dei askogaz, bere pekatuen artian arrezu batzik egiten eutsazalako. Ziarduala bein baten eiz edo kasan Senario deritxon mendijan, alde alde batera asi ziran trumonadaak, oñaztuak, ta euri zaparrada andi bat. Liorpe bat billatu nairik sartu zan koba baten, nun aurkitu zitzan Diabruak gizoneen irudijan, baña baltz, itxusi ta ezañak, ziarduela mallubakaz txikituten Kristunauen azurrak. Ikusi zituaneko, ikaraturik duende, sorgin, edo pamerijalak zirala. Andik laster

entzun eban illuntasun atan ziñual batek diadar itzaltsu bategaz: *Eldur or dagan orri bere, eta ekarri egidazue ona. Eta erantzun eutseen: Bere denporan bada oraindik ez deusku itxiten, gudan eskubide ain andija daukanak*: adierazoten ebeela demonioak, Marijak gorde ebala artietan beriko galdunenditik. Entzunik Hugok berba oneek, geratu zan konort eta adore bagarik, eta al eban moduan bihurturik Marijagan, eskatu eutsan laguntasuna, egin eban kurutze bat, eta iges ebeen demonioak. Urten eban kobaotik, juan zan basamirtu atan bizi zan Eugenio eritxon Jaungoikuaren serbitzari, baten txabolara, eta an igaro eban gaba, onduteko asmo senduetan. Bijaramon goixian juan zan Florenzijara, esan eutsan Obispo Jaunari zer igaro jakon, ta ze mesede andija artu eban Marijagandik. Konfesau zituzan bere pekatu guztijak, egin zituzan penitenzijaak agirijan ta jentiaren aurrian, itxi eutseen osoro bere gaiztakerija guztijai, artu eban bizona guztiz on bat, negarrez ta diadarrez ziñuala: *Hugo ez da onezkero izango Hugo*. Egin zituzan zazpi Konbentu: emon eutseen zegaz bizi: andik aurreta izan zan Marijaren serbitzari

egijazko bat, ain modutan ze, deituten eutseen
Prinzipe ona.

BIJARKO LORIA

Eleixan belauniko zagozarian, esan egizu
zeure artian: Ze pena andija izango letzatekian
ementxe belaunikoturik egotia beti iraun edo
eternidade guztijan! bada, zer izango da infer-
nuan? zer izango da infernuan?

Sarri esateko erregu laburra.

A paenis inferni libera me, Domina.

Gorde nagizu, Andria, infernuko penetatik.

AMAIKAGARREN EGUNA

Zenbat diran kondenetan diranak darakuzan irakurte aldija.

Neure arimia: beeratu egizuz begijak, begiratu infernuko laba gorira, eta zenbatu egizuz al badozuz an dagozanak. Begira zenbat diran Jesukristo mundura etorri baño lenagokuak. A da Cain anaija bitatik bata salbau zan, ta bestia kondenaу zan. Areek dira Noeren denporan ujol bategaz mundu guztija ondatu zanian ito ziranak. Etxadi edo familija batekuak bakarrik salbau ziran; beste guztijak edo geijen geijenak kondenaу ziran. Areek beste an dakutsuzanak dira Sodoma ta Gomorrakuak. Begira onezaz gañera, zenbat jentik fede bagako, Ciceron, Aristoteles, Seneka, Egipto-arrak, Amalek-arrak, Canaan-tarrak, Asirija-arrak, Fenizija-arrak, Grezija-arrak, eta Erroma-tarrak. Begira zenbat dagozan Hebreo-tarrak, Jaungoikuaren erri autukuak bere.

Baita bere ikusiko dituzu beste ezin kontau-al Jesukristoren denporakuak, Jesusen federa biurtu ez ziran Jentillak, jakitun arro pekatuan gogortuak, Jesukristo persegiduebeen Judeguak; Salbagilliagaz beragaz berba egin eta ibilli ziran asko; bere mirarijak ikusi zituen asko; An dago Pilatos Judeako agintarija, an dago Caifas Eleizgizon nagusija, Herodes Erregia, Judas Jaunaren eskolakua, eta lapur bat Jesusen onduan ill zana.

Zenbatu egizuz azkenik Jesukriatoren denporatik ona kondenau diran guztijak. Begira zenbat Ebanjelijuari jarki jakozanak! Zenbat mirarijetara itxutu ziranak! Zenbat Eleixiaren persegitzallaak! Lelengo iru gizaldijetako Erromako Agintari-nagusi guztijak, eta arako sermolari, esale, jakitun, eta bertsolari, mundu guztijan ain ospetsu ta entzute andikuak. Begira bere zenbat kristiñau dagozan egijazko fedia euki ebeenak, Jaungoikuak deitu eutseenak; bere berba santua entzun ebeenak, eta sakramentuak artu zituezanak. Begira zenbat Errege, Erregiña, Jaun, andiki, ta aberats; eta badira bere Eleizgizonak, Pralliak, eta Obispuak. Eta oraitxe ordu onetan zen-

bat, zenbat arimak sartuten ete diarduen infernuan!

Baña esan ziñaike: pekatari guztijak kondenuko badira nor da zerura juango dana? Ah! Ezin zenbatu leitekezan beste dira kondenu diranak. Eta Jaungoikuak, zer galdu dau orregaitik? Ze gatx eta kalte etorri jako zeruari? Ay neure arimia! Jarraitu, jarraitu egijezu gitxijai ta ondo bizi diranai, salbau gura badozu gitxijakaz.

EJENPLUA

Jazoera onek erakusten dau argiro, ze mesede andijak dakazan Marijaren deboziñuak. Milla zazpireun ta amalaugarren urtian bizi ziran Flandesen mutil gazte bi estudijetan ziarduenak: bijak askatu ta nabarmenak. (Auriem. t. 1. p. 47) Igarorik bein egun oso bat jan edanetan, juan ziran azkeniak gaba igarotera emakume galduen etxe batera. Gabak ordu asko emonda, juan zan bata bere etxera ta bestia geratu zan bertan, edaten Babilonijako ontzijaren edari berenoz

betia, azkenengo ondar ta apakiñetaraño. Eldu zanian lelengo au bere etxera, gomutau jako ez ebala oraindik errezau, Marijari oi eutsan Abe Marija bat. Ez eukan legez onetarako gogorik, errezau eban ganora baga ta erdi lotan. Oeratu zan, ta dana mankauta eguan legez, bertatik luak artu eban: denpora gitxi barru orra nun entzuten dituzan ots andi ta ikaragarri batzuk bere gelako atien: iratzartu zan, ta atia idigi baga ijusten dau bere lagun errukarrija dana ezaindurik eta baltziturik. Ikaraturik guztija, ta mirariturik, gomutaubaz zelan sartu zatekian atian itxirik eguala, egin eban diadar bat ziñua-la: *Zer da emen?* Eta bera lagun zorigaiztokuak erantzuten deutsa: *Jakin egizu Jaungoikuak erabagita eukala gaur gabian bijok infernura betiko jaustia; baña zu gorde zaitu Marijak erijotzatik eta infernutik, errezau dozulako oi deutzazun Abe Marija; ni kondenaunik nago. Ain kaletan (izentaurik) dago nire gorputza demonioak zaurituta.* Eta siñistu egijan zala egija zirautsana, agertu eutsan bularra, nundik urteten eutsen gar

andijak, eta zulatu ta puskatuten eutsen gar andijak, eta zulatu ta puskatuten eutsen suge ikaragarriak eureen ezten ta suster zorrotzakaz. Berba oneek amaitu orduko iges eban. Beriala jagi zan bestia oetik, eta emon eutsan negarrari. Onetan entzun eban Aita San Franciskoren konbentuan joten ebeela kanpaña maitiñetarako, eta ezaguturik Jaungoikuak berari egiten eutsan deija zala, dua arin aringa, entzuten da ango Jaunaren serbitzarijen oñetan, eta eskatuten deute erregurik bizijenakaz habitu santua. Adierazo eutseen bere jazoeria, ez eutseen lelungan sinisterik emon; baña ezagutu ebeen zala egija, juannik euretariko batzuk izentetan eutseen kalera, aurkitu ebeenian illik eta guztiz ezaindurik bere lagunaren gorputza. Orduan artu eben euren artian, eta asi eban bizitza barri guztiz on, ta laztasunez beteriko bat. Bere bizi guztijan emon eutsazan eskerrak Marijari mesede ain andija gaitik, egijaz esan euskijola: *Tibi gratias quia non ardeo*: zuri eskerrak infernuan erretan ez banago.

BIJARKO LORIA

Erabagi egizu zer egingo dozun egunoro zeure bizitza guztijan Marijaren izenian, eta eskiñi beti egitia, gordez aizan infernutik.

Sarri esateko erregu laburra.

Gratias tibi, Virgo, quia non ardeo.

Eskerrak zuri, Ama Donzellia, erretan ez nagualako.

AMABIGARREN EGUNA

*Kristuñauak Jaungoikuaganako daukan
eskerbagatasunaren gañian.*

Zer geijago egin daikezu, neure Jaungoikua, ni salbetako? Nik ez dakit beintzat. Deituten badeustazu errukizko oles, ta txistuakaz, artuten dot itxaropen alper bat zure ontasunian, eta diardut pekatu egiten. Bildurtuten banozu zeure aserriaren gogortasunagaz, galduten dot itxaropena, eta darraikot pekatuari. Bigunduten badeustazu bijotza, orduan bere ez deusat itxiten pekatuari, zematuten banozu, ain gitxi. Orain ezkotuten ditut neure malkuakaz Jesusen oñak, eta andik laster idigiten deusdaz bere zauriak pekatu barriakaz. Ezin nik aditu dot, zein andija dan gaiztakerija ta eskerbagatasun au.

O neure Jaungoikua! Zer geratuten jatzu egin baga ni salbetako? Zuk imiñi ninduzun Eleixa santan, emon deustazu argija zu ezagututeko, deitu deustazu iratzartuteko, lagundu deustazu

goituteko Luziferren, aragijaren ta munduaren esetsijak: itxi deustazuz Sakramentuak osatu eta santututeko; askoren ejenplu eta bialdu deustazuz naibagiak, zugana biurtuteko. Pekatu egin nebanian kastigau nindukezun, eta parkatu zeustan. Bestiakaz izan zara gogorra ta nigaz bigun ta errukiorra. Azkenik ez jatzu ezer geratu egin bagarik ni salberako, eta nik bere al nebana egin dot, zuri jarki ta gogortuteko. Zer geijago eskatu daikezut, Jauna, salbetako? Zeure odola? Guztija isuri ta bota zenduan nigaitik. Zeure arimia? Imiñi zenduan Aita zerukuaren eskuetan nigaitik. Zeure gorputza? Izan zan kurutzian josi-ja nigaitik. Zeire aragija? Beti dago pretaurik altarako mai santuan nire janari izateko. Nik ez dakit ze mesede barri eskatu neikezun ez pekatu egiteko, eta alanbere pekatu egiten dodan bakotxian, dirudi nire bijatzak diñuala, ez deustazu biar besteko laguntasun ta grazijarik emoten. Ay zein zentzun bagia nazan, ez badut eza gututen ariñ aringa ta lau oñian nuala infernuko leza sakoneruntz, eta au bakarrik neure erruz, bakarrik neure gaiztakerijaz.

EJENPLUA

Ez bakarrik izan biar dogu erantzuerara ta esker onekuak Jaungoikuaganako, baita Marijaganako bere, egon deuskuzan mesede andijak gaitik. Orra bat ez txikijetarikua. Kristinauak Turkuari irabazi eutseen garaitza edo bitorija miragarrija Lepanton, milla bosteun eta irurogeta amaika garren urtian, izango da beti, Marijaren bitartekotasunaren, eta deuskun amodijuaren ezaugarri ziur bat. Eun eta geijago urte ziran egozala kristiñauak larritasun andijan Turkuen garaitzakaz: baten ondorik bertatik irabazten eben bestia: alam laketu edo permitietan ebala Jaungoikuak, batetik kristiñauen pekatuak gaitik, eta bestetik humiltasun ta fede bizi bategaz beragana zuzendurik, erakusteko bere besuaren sendotasuna, ta Marijaren bitartekotasun altsua. Selim Turkuen egintari nagusijak kendu eutseen Venezijatarrai Chipre deritxon ugarte edo islia: arroturik irabazi onegaz artu zituzan asmuak menderatuteko kristiñauen erreiñu guztijak, eta kenduteko guztiz lurraren ganetik Jesusen fedia.

Era atan zan Aita Santu Erromako Pio Bostgarrena, gizon fede biziko ta birtutetsua, zeñek beti eukan itxaropen sendo bat Marijaren laguntasunian. Aita Santu au bada batu ta alkartu zan Venezijatarrakaz, ta Españatarrakaz: baña guztijak batu arren, ez eutsen urrik bere emoten Turkiak: eta begiraturik euren jendedi ta ontzidijari, zorakerija bat zirudijan areei jarkiteko asmuak artutia. Agindu zituzan amabost eguneko baru ta penitenzijaak, baita bere guztijak eskatu egijuela Marijari berarizko laguntasuna. Emon eutsanian, bedeinkazinoia D Juan de Austria kristunauen ontzidijaren buru ta egintarijari, adierazo eutsan, ze garaitza miragarrija irabaztera joian: baita bere esan eutsan, bialdu egizala eureen etxeetara soldau donga guztijak, batzuen pekatuak gaitik, guztijak kastugau ez egizan Jaungoikuak. Berak barriz, beste Moyses batek legez, jasoten zituzan bere beso ta erreguak zeruruntza, jaristeko krestiñáuentzat laguntasuna. Urrijaren zazpijan jarri ziran aurrez aur ontzidi bijak: esetsi eutseen alkarrri gogortasun ta amorrurik andijenagaz, eta era baten zirudijan goituak izan biar ebeela kristiñauak: baña Marijak entzun

zituzan eureen errekuak, jari zan eureen aldetik, eta beriala irabazi ebeen garaitza miragarri bat. Turkuak geratu ziran zatitu eta triskaurik: ill zituezan ogeta amar milla: artu eutseezan bost milla: atrapau eutseezan eun eta ogeta amar ontzi ondasun ugariz betiak; eta beste larogeta amar bota zituen itxasoko ondarretara. Aita santuak euko eban garaitza onen barrija zeruko argitasun baten bitartez, irabazi zan une atan beratan, ta adierazo eutseen beragaz egozan Kardenalai: Ondo ezaguturik Marijari zor eutsee-la garaitza ain miragarri au, agindu eban aurreruntian esan zeikijozala letañetan berba oneek: *Auxilium cristianorum: ora pro nobis:* Kristiñauen laguntasuna: erregutu egizu gugaitik. Egun ta garaitza au zelebretan dau Eleixa santiak Errosarijoko Domekan. Begira bada zein esker onekuak izan biar dogun Marija ganako.

BIJARKO LORIA.

Juan zaite Marijaren irudi baten aurrera, eta eskatu egijazu alkantzau dagizula grazija izateko

esker onekua, bere seme Jesusek ta berak egin deusuezan mesedeetara: eta orain artian euki deutseezun esker txarraren perkazinoia.

Sarri esateko erregu laburra.

Vita, dulcedo, et spes nostra, salve.

Jaungoikuak gorde zaizala geure bizitza gozotasun, ta itxaropena.

AMAIRUGARREN EGUNA

*Iñori pekaturako bidia emon,
edo eskandaluaren gañian.*

Eskandaluko pekatu da pekatu guztiz andi bat, bada beragaz ostuten jako arima bat gizonen Salbagilliarri. Arima ori kosta jakon erijotzako larritasun eta agonija; lotaarijak, burlaak, pena guztiz andi ta portitzak, bere zanetako odol guztija, eta bizitzia bera. Eta zu azartuten zara berrari kenduten? Eta egin utsa, ta alperra izan dedilla beretzat Jesusen pasiñoia? Eta allagiña mingoztu bere bijotz guztiz maitegarrija? Onelan egiten zara demonioaren antzeko zein lelengotik izan dan arimeen eralla ta ilgillia. *Ille homicida erat ab initio.* (Joan 824) Zu bere izan zare illgillia zeure ume denpora ta gaztetasunetik, arako egitada ezañakaz, arako berba nasaijakaz, arako begi itxijakaz, arako pekatuan jausi eragiteko aleguiñakaz. Alan kendu deutseezu bizitzia ainbeste arima errubagai. Ay au desleijaltasuna! Ay au gaiztakerija! Au pekatua!

Eskandaluko pekatua da pekatuen muintegi, eta azitoki bat. Arako gaztiak egin daben pekatua zure erregu, ta irakatzijagaz, zuria da: baita bere arek gero egin zituzan guztijak zure irakatzija gaitik, zuriak dira. Zugaitik pekatu egin eban arek, eta gero bera jarri zan besteen irakasla egiñik: bada oneek egiten dituen pekatu guztijak, datoza legez zure lelengo eskandalutik, zuriak dira. Ze pekatu aldra eta tegi neurribagia daukazu zeure gañian!

Eskandaluko pekatua da Jaungoikuari egiten jakon zor ikaragarri bat. Eskandaluko pekatu bat egiten dabena, jargiten jako Jaungoikuari, esesten deuta berari, jarten da demonioaren aldetik, eta lagunduten deutse gitxituten Jaungoikuaren gloriya. Zu, pekatari eskandalosua, zu zara ezaindu dituzuna altaraak eta Eleixa santuak zeure berbeta, barre, modu txar eta menturaz gauza dongaguakaz. Zu zara Jesuskristori ari-maak ostuten deutzazuzana, bere bijotzetik ateraten deutzazuzana, Demonioaren erpetan imintzen dituzuna, eta zeruetako arreiñua galdu eragiten deutsezuna. Beraugaitik, zeugan danez, kenduten deutzazuz Zerubai bere garaitzaak,

Jaungoikuari bedeinkazinoiak eta alabantzaak, bere serbitzari leijal izango ziranak galduten dituzu, eta emon diabruari infernua betetako, eta ezarri deijuezan birao ta madarikazinoiak zeru ta lurraren Jaunari.

Adituten dozu ondo zein andija dan egin dozun zorra ainbeste eskandalugaz? Alanbere begira, baldin zeure bizitza on irakatzi, ta erre-guakaz irabazten badozu edola-bere arima bat, galdu dituzun ainbeste arimaren orde, onen-bestegaz geratuten da pozik eta geijagoko eska-bide bagarik. Zor ain andijaren pagutzat ain neke txikija artuten dau. Eta, ez dozu gauza ein erraz eu egingo?

EJENPLUA

Baldin iñori emon badeutsazu biderik gauza txarretarako eta pekaturako, zuzendu zaite Mari-jagana, ta alkantzauko dozu parkazinoia, alkan-tzau eban legez Aviñonen onelako batek. Au zan gizon zaar edade andiko bat: gitxi eretxirik bera dongia izatiari, nai eban enparauak bere bera

lakuak izan zeitezan: onetarako dongari esaka oi ziarduan Marijaren batzaar, kofradija, ta bere Eleiskizun edo funziñoiak gaitik, baita bere eureetara juazanak gaitik: ta zan legez zaarra, askok sinistuten eutseen, eta egiten zituzan erimetan kalte andijak. Artu eban alako baten gatx andi batek, baña erijotzia urrian euki arren bere, ez zan aldatuten bere bijotza, ta ez eban emoten damututa eguanaren ezaugarri edo señalerik. Azkenik eldu zan Marijaren sorrera garbiko eguna, zeñetan Marijaren kofradijakuak eukeezan Eleiskizun andijak: dempora onetan (dudatzaka Marijaren bitartekotasuna gaitik) asi zan geixua konturatuten: gomutetan da bere leengo bizitza gaiztuagaz, eta beriala geratuten da guttija aldaturik, ikusten zituzala gauzaak lenguaz bestera. Agindu eban ekarri egijueka batzar edo kofradijako buru ta zuzentzalla Sazerdotia, zein leen begiz ezin ikusi eban, ta zeñ egin eutsazan txarkerija osko. Badator Sazerdotia, laztanduten dau geixuak, parka eskatu, ta erregututen deutsa konfesau dagijala, eta azkenik eskaten deutsa sartu dagijala kofradijan. Sartu eban, eta geixua osatu zan laster, arimako ta gorputzako

gatxetatik, ta jagi zan oetik indar senduakaz ezar igaro ez baleu legez.

BIJARKO LORIA

Ekandu zaite aurreruntzian Marijaren izenian egotera Eleixan modu guztiz onagaz, albuetera, ez iñori begiratu baga, berbarik egin baga, leen zeure modu txarragaz bestiai emoniko galdubidia gaitik; baita bere baldin zeure pekatuakaz oñori pekaturako biderik emon badeutsazu, osotu egizuz erimetan egindako kaltiak bizitza on bategaz.

Sarri esateko erregu laburra.

A delicis meis munda me et ab alienis parce servo tuo.

Garbitu nagizu neure pekatuen orbanetatik, eta iñori eragiñak bere parkatu egijozuzu zeure serbitzari oni.

AMALUGARREN EGUNA

Mundutarren esamesen gañian.

Ondo gura zenduke, eta ez zara onduten. Nok eragozten dutsu? Mundutarren esamesen bildurrak. Ez banua geijago ain etxetara, esango dabee konfesoriak galerazo deustala. Itxiten baditut arako lagun dongaak, usteko dabee iges egin biar dodala basamorturen batera. Ez baditut esaten arako berba erdiz erdizko zikiñak, jakiturija gitxikotzat eukiko nabee. Begijak beera begira badarabildaz, ez banuz batzaar nastueta-
ra, dantzeetara, barre egingo deustee, eta esango dabee: Eleiszale ta beato edo beata bat nazala. Beraz mundutarren esames bat gaitik juan gurko dozu infernura? Ze zorakerija!

Santu izan gura zenduke, eta ez zara iñoz onetara erabagiten. Nok eragozten deutsu? Mundutarren esames batek. Itxiten baditut ardangelaak, jokuak, probaak... esango dabee ezetarako gauza ez nazala. Jantzi ederrakaz apainduten ez banaz, esango dabee traskil, bal-

dres bat nazala. Ikusten banabee sarritan geixotegijetan, Eleixetan, konfesau ta konulgetan, esango dabee bazterrak engañetan nabillela. Eta ez dazauzu utsa balijo daben bildur bat gaitik geratuten zariala santu egin bagarik mundu onetan eta bestian? Ze bildur alper ta erua!

Bada lotsatuten bazara Jesusen jarraitzallatzat agertuten zeure burua, bera bere lotsatuko da aintzakotzat zu ezagututen. Berberak esanik dauka: lotsatuten danak nigaz eta nire ikaratzijagaz, jakin begi, Ama Donzelliaren Semia bere lotsatuko dala beragaz. Jauna, Jauna, esango seutsazu juizijiko egunian, ez nozu ezagututen? Kristinaua naz. Ez aut ezagututen, erantzungo deitsu Jesukristok. Lotsatuten intzan kristiñau ontzat agertuten, begijak beera begira erabilten, mezia belauniko entzuten, sarritan konfesetan, nire izen santuari burua makurtuten, kurutze santiaren astiro ta ondo egiten, abe marijeta-kuak errezetan, eta orain diñok kristiñaua azala? Oa eure lagun dongakaz, nasaijakaz: oa Demonioakaz: eurak azaubee, ni ez azaut.

EJENPLUA

Munduko esamesen bildur guztijen artian kaltegarriena da, atzeratuten gaituzana, agertuteko geure arimako zauriak, eureen osagilla konfessoriari. Ondo egijazturik ikusi eban au gizon batek berberagan Alemanijan. (Auriem. t. 2. p. 101.) Jausi zan pekatu guztiz andi baten, eta gero allagiñakua zan konfesetako eukan lotsia ze, ez zan azartuten ezargaitik bere konfessoriari agertuten. Ain ziran barriz andijak bere konzienziaz emoten eutsazan kezka ta aginkadaak eze, ezin igarorik bere pena ta naibagia, erabagi eban urari burua emon, eta itotia. Bajoian onetara, baña Jaunaren errukijaz geratu zan ugertzian. Biurtu zan negarrez etxera, eskatuten eutsala Jaungoikuari, parkatu egijozala bere pekatuak, bere eskubidiaren osotasunagaz, *De plenitudine potestatis*, berak esan oi eban legez, konfesau bagarik. Juan zan Ermitetako santu askogana, baña guztija alperrik, zerren ez eban iñun bake ta atsegiñik aurkituten. Jaungoikuak nai eban izatia Marijaren bitartez. Gau baten estutasunagaz larritu ta nekaturik geratu zan lotan, eta orra

nun joten dabeen sorbaldan dirautseela. *Zuaz konfesetara*. Beriala jagiten da oetik, eta zuzenduten da urrian eguan Jesuiten konbentu batera, konfesetako goguagaz: baña eldu zanian ataira esetsi eutsan barrero lotsiak ta biurtu zan atzera. Igarorik ill batzauk, barrero izan eban gau baten beste dei bat, eta dua bigarrenez bere goitu eban lotsiak. Ehoera onetan erabagiten dau lenago illtia pekatuak konfesau baño: baña grazijak zirikatu ta deituten eutsan sendaro, ta alan egun guztijan jardun eban bere artian esetsi ta burrukan. Azkenik illuntzian etxera joiala, sartu zan bide batez Marijaren irudi eder bat eguan Eleixa baten, eta jarririk belauniko bere aurrian eskatu eutsan, arren errukitu zedilla beragaz, eta atera egijala estutasun aretatik. Eta Ama errukitsu onek entzunik ondo laster egin eutsan erregua, jaritxi eutsan sari ugari ta garaitza osua bere seme Jesus gandik. Bertatik aldatu zan guztiz bere bijotza, jagi zan, billatu eban konfesore bat, damu ta negarrakaz autortu, ta agertuten deutzaz bere bizitzako pekatu guztijak, artuten dau absoluzinoia, eta beragaz gauza miragarrija! alako arimako bake ta poza eze, ziñuan, ez ebal

ainbestekorik artuko munduko urre guztija irabazi baleu bere.

BIJARKO LORIA.

Edonundik zuazala aurkituten dozunian Marijaren irudiren bat, burua makurturik, agur egin, ta errezau eikijozu Abe Marija bat, eta iñoz itxi au egin baga, bestegaz zuazalako, ez nortzuk-bait zakuzelako.

Sarritan esateko erregu laburra.

Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus.

Santa Marija, Jasngoikuaren Ama, erregutu egizu gu pekatarijok gaitik.

AMABOSTGARREN EGUNA

Zeruko glorijaren gañian.

Zer da naijen zendukiana mundu onetan? Goguak emoten deutsun leguetatik ibilli al izatia? Zerura bazuaz ibilliko zora zeure aukeran izarretatik, illargitik. Une edo instante baten, begijak itxi edegi baten jatziko zara nai dozunian zerutik lurrera, eta beste baten igon lurretik zerura. Sartuko zara gura dozunian lekurik zarratu eta ezkutuenetan eragozpen guztijak beriala goiturik, eta iñoren bildur bagarik.

Zara soñu zalia? Ay ze gozua ta ederra dan Aingeru ta zorijonekuak zeruan joten dabena! Entzunik Aita San Franciskok Serafin batek jo eban apur apur bat, geratu zan konort bagarik gozotasunaren indarrez.

Gura zenduke euki gorputz eder eta galanta? Zerura bazuaz zure begijak argi egingo dabee izar eder bik beste, zure arpegija izango da eguzki bat, zure eskuak egongo dira apaindurik arru

balijotsu eta diamantiakaz, eta gorputz guztija eukiko dozu argitasun eta edertasunez jantzirik.

Gura zenduki izan jakituna? Salbau zaite; eta beriala izango zara jakintsuago Salomon, eta munduko filosofo guztijak baño. Ikasiko dituzu alde alde batera eta nekatu bagarik munduko jakiturija mueta guztijak.

Mundu onetako gauzeen edertasunak zoreturik iminten zaitu? Ay zeunbat ederrago dan eureen Egillia! Zeruan ikusiko dozu arpegiz arpegi, eta egongo zara berari begira ur urretik, eta bera ikusijagaz beste baga, geldituko zara beriala zorijoneko eginik. Onezaz gañera, ze poza izango da ikustia Aingeruak, ikustia Adan geure lelengo Aita, Abraham Aitaleena, David Erregia, Apostoluak, Martirijak, santu eta santa zeure bitartekuak, ikustia Marija, ikustia Jesus!

Gura dozu izan aberatsa? Bada salbau zaite eta zeuria izango da Jaungoikua, zein dan munduko ondasun guztijen Jaun eta Jaubia. Bai: Zeuria izango da, ezingo deutsu iñok kendu, eta ezingo dozu ezelan galdu. Bera izango da zuria, ta zu izango zara beria betiraun guztijan.

Beraz, ondo ero ta zentzun bagia da, utsa baliyo daben, ta beriala amaituko diran ondasun ta onera batzuk gaitik, zerua galduteko arriskuan jarten dana.

EJENPLUA

Gauza txiki bat Marijaren izenian egitia asko izan da sarritan pekatarririk andijenak alkantzeta-ko emen arimako grazija, ta gero zeruko glorija. Bajoian itxasoz Genovatik Savonara zaldun gazte aberats bat iru Erlijosogaz; eta oi eban legez, ziarduan irakurten liburu donga, berba neurtu, edo bertso nabarmen, amodijo nasai-kuak eukazan bat: eta ain atsegin andija emoten eutseen ze, ziñuan, ez leukiala salduko diru asko gaitik. Erlijioso batek esan eutsan. *Egingo zenduke gauza bat Marijaren izenian, ta berak nai dabelako? Ori bai Jauna, erantzun eutsan zaldun gaztiak, Marijaren izenian, ta Marijak nai izan ezkeru, edozein-bere gauza egingo dot. Ondo bada, erantzun eutsan Erlijosuak, urratu itxasora Marijaren naija egitiagaitik. Orra emen nun*

daukan erantzun eutsan gaztiak, bota begi. Ez, esan eutsan onetara Erlijosuak, zeuk zeure eskuz egin biar deutzazu Marijari eskintsari au. Orduan zaldunak aterarik patrikeratik kanibet edo kutxillo bat, erdibi egin eban liburua, ta bota eban bata uretara, ta emonik bestia Erlijosuari bota eban onek bere puska puska egiñik. Ez zan geratu egintada au sari baga, bada biurtu zanian zaldun au Genovara, deitu eutsan Jaungoikuak bizitza onera ta Marijak sartu eban Erlijioeko kai eta leku zorijonekuan. O ze gauza Marijaren gogokua izango litzatekian egingo bale beste ainbeste liburu dongaak daukazanak! Ziur itxaron daike bere abegi on, ta sari ugarija: bai, dudatzaka jaritxiko leuskijo grazija bere pekatuakaz damututeko, ondu ta salbetako. (Auriem, T. 2. p. 115)

BIJARKO LORIA

Zuen artekoren batek baldin badauka liburu, karta, paper edo irudi nasairen bat, sutara bota ta erre Marijaren borondatia dalako.

Sarri esateko erregu laburra.

Janua caeli, ora pro nobis.

Zeruko atia, erregutu egizu gugaitik.

AMAISEGARREN EGUNA

Zerurako bidiaren gañian.

Bide bi baño ez dagoz zerurako: inozenzijakua, ta penitenzijakua. Inozenzijakorik duaz pekatuak iñoz egin ez dabenak. Penitenzijakorik, pekatutik urten eta azkenera iñoz bizitza onian irauten dabenak. Zer egin neban nik inozenzijako bidiagaz? Esna daiket galdu nebala ezagutu baño lenago: galdu neban jakin bagarik bere balijua, negarrik egin baga bere galtzaija gaitik, eta damuaren apurrik baga, Biarbada beste batzuei bere, emon deutseet galduteko oña, ta erakutzi bidia. Ay au negargarrija, arimako garbitasuna ain laster, ain gitxigaitik, eta betiko galdutia!

Eta orain bere, egiten ete dot neure pekatuen penitenzijarik? Baña, zer diñot penitenzija, baldin menturaz ondo konfesau bere ezbaditut, eta konfesorik emoniko penitenzija ain txiki ta errazari berari, asko baderitxat? Borondatezko laztasun eta penitenzijak ez dot, esaterako, iñoz egin.

Azote, bau, eta nekegarriren lekuan, billatu ditut atsegiñak, ereguak eta gozotasunak.

Eta, onelan sartu gura dot zeruan? Zein bide-tatik uste ete dot nik juatia? Bada bitatik batetik izan biarko dau, edo inozenzijakotik, edo penitenzijakotik. Inozenzijakotik ezin jua neite: penitenzijakotik ez dot gura: bada, zelan salbauko naz?

Ea erabagi daigun oraintxe bertatik. Orain artian ez badot penitenzijarik egin, asi biar dot beriala. Sartu gura dot bide zuzenian; bada oraindik denporia daukat. Nok daki zenbat denporan biziko nagan? Menturaz guztiz gitxi. Bada denpora gitxi onetan penitenzija egiñaz irabazi baneike zerua: nok nauka lotuta? Zergaitik ez dot egiten?

EJENPLUA

Zeruko bidetik aldentuten da Marijaren serbitzari izatiari itxiten deusana. Arrisku andi onetan jarri zan mutik gazte bat. (Auriem, t. I. p. 23.) Eukirik Marijari deboziño andija bere lelengo

urteetan, gero otzitu, tabiziera galdu ta askatu bat artu eban. Gau baten euki zituzan ames gogaikarri batzuk; iratzartu zanian jagi zan oetik, eta asi zan irakurten liburu txar bat, burutaziño areek kenduteko asmuagaz. Jarri zaneko, emoten deutsee atiari ots ikaragarri bat, zabal zabal egiten da , eta dakuz sartuten dala emakume eskerga, ezain, itxusi ta bildurgarri bat, esku eta oñetan pistija batenak baño erpe luziago ta zorrotzaguak zituzala. Bildurrez ikara gaztia, ezkutau zan bazter baten, eta asi zan Marijari laguntasuna eskatuten. *Alperrik*, esan eban orduan itxura atan eguan Demonioak, *alperrik deituten deutsak Marijari, ik itxi deutsak, eta berak bere itxi deusk iri. Neuria az, ta neure mendian ago ain pekatu, bestia ta bestia egin ditualako: (izentaurik zeintzuk) oraintxe eruan biar aut infernuara.* Larriturik guztija, izerdi otza erijon gurputz guztitik gazte oni, baña alanbere al eban legez egin eban bere artian kofradijan egin oi zan lan onai. Amaitu orduko, ikusi eban zelan idigi zan bere gelako leiyo edo bentania, eta sarturik andik emakume bat argitasunez beterik eta arpegija estaldurik, bertatik iges egin

eban Demonioak. Orduan emakume onek berba egin eutsan gaztiari onelan: *Arrisku andijan egon zara, baña poztu zaite, arnasa artu egizu: zuaz konfetara, asi egizuz barriro zeure errezu ta lan onak, ta artu bizitza barri bat.* Bijaramon goixian goix urten eban etxetik, juan zan arin kofradijan sartuten eban Sazerdotiaren billa: ain joian zur-bildurik eze uste eban sazerdotiak zala beste mundukoren bat: baña gazte onen esanak. eta Demonioak gelan itxi eban ats andijak erakutsi eutseen igaro zana. Orduan ezagutu eban gaztiak, ze kaltegarrija zan Marijaren errezu ta deboziñuai itxitia.

BIJARKO LORIA

Begira epeldu ete zarian Marijaren deboziñoian, eta alan balitz, asi zaite barriro gogo bizi ta senduagaz.

Sarri esateko erregu laburra.

Trahe me post te, Sancta Mater.

Ama santia, eruan nagizu zeure ondorik.

AMAZAZPIGARREN EGUNA

*Marijaren onerazpen,
edo deboziñuaren gañian.*

Marijaren deboziñua da edozein-bere gauza alkantzetako guztiz indartsu, sendo eta altsua: zergaitik eze, izanik berau Jaungoikuaren Ama, daukaz beragan bere seme Jesusen eskubide, grazija, ta errukitasunen aberastasun guztijak. Zelan ukatuko deutsa ezer Jesusek bere Amari, Ama ain Santiari, bere bularreko ugatsa emon eutsan Amari, zaindu eta gorde ebanari, janarija emon, gauza onak irakatsi, eta lagundu eutsanari bere ibilleretan, kurutziaren oñian, eta bi edo sepulturan bertan? Marijak maite dau bere seme Jesus gauza guztijen ganian, eta semiak maite dau bere Ama, gizon ta Aingerubez gañetik.

Marijaganako deboziñua da guztiz gozua, dalako gure Ama. San Estanislao Koskak esan oi eban. *Jaungoikuaren Ama da nire Ama. Jesukristoren Ama da nire Ama. Jesus, eta ni gara Ama bat baten semiak.* Orra emen zegaitik Marijak, ez

bakarrik egiten deuskuzan aspertu baga mesediak, baita bere amodijo andijagaz, Ama baten amodijuagaz: Entzutea ditu gure erreguak, eranztuten deusku bijotzera, eta batzuetan ain geure gozotasun, ta samurtasun andijagaz eze, negarretan urtuten gara.

Marijaganako deboziñoia da guztiz samurra, zerren dan pekatarijen Ama: eta izan arren eurak bere seme Jaungoikua kurutzian josi ebe-nak, maite ditu, eta gozatuten da euren Amata-sunagaz. *Ego sum Mater peccatorum*. Zelakua dan bere bijotzak artuten daben poza, baketuten dituzanian seme bi oneek, Jesus eta pekatarija! Bada pekatarija baldin bazara bere, emon ziñai-kijo zeure Amari atsegin guztiz andi bat. Bota egizu bere oñetara Jesus kurutzian josi zenduan ultzia: jarri zaite bere esku bedeinkatuetan, eta esan egijozu damu benetakuagaz. *Mater peccatorum, ora pro me*. Emen naukazu neure Ama guztiz maitia, pekatarijen Ama. Erregutu egizu arren nigaitik.

EJENPLUA

Ezin gogortu leite pekatuen, Marijaren serbitzari egijazkorik. Milla zazpireun ta amairugarren urtian jausi zan Franzijan gizon bat pekatu guztiz andi baten eta alako lotsia emoten eutsan konfesetako eze, ezin ezelan-bere onetara azartu zan: konfesetan zituzan bestiak, baña ez iñoz au. Bere arimako kezka ta aginkadaak barriz minberatuten eutseen bijotza, baña zer eukan onegaz, baldin ezin beban, eta ez beukan nundik urten zingira onetatik? Alako baten otu jakon juatia aldeera atan eguan Marijaren irudi entzute endiko bat gana, usterik, an baketuko zala bere barrua: eta obeto jaristeko, eskiñi eban juatia, ez konfesetako goguagaz, ezpada bere konzienziako atsegiña Marijagandik jaristeko asmuagaz. Jarri zan bidian; baña eldurik Eleixa ataira ezin pausurik egin eban aurrera, eta ez eban iñor ikusten. Egin alak egin zituzan sartuteko; baña alperrik: geratu zan zirkiñik egin ezin ebala, jakin baga nor izan zatekian alan lotuta eukana. Laster ezagutu eban zergatik izango zan, eta geijago luzatu baga, antxe bertan artu eban asmo

sendo bat, bere pekatu guztijak konfesetako: orduan beriala sartu zan Eleixan eragozpenaren apurrik baga. Bertatik billatu eban konfesore bat, autortu eutsazan bere bizitzako pekatu guztijak, eta biurtu zan etxera parkaturik eta pozik, Marijak egin eutsan mesede, berak uste eban baño bere andijaguagaz.

BIJARKO LORIA

Artu asmo sendo bat ez itxiteko egunik erro-sarijo santua astiro, ta deboziñoz errezau bagarik, eta egin alegiña enparauai bere deboziñoen au iraasteko.

Sarri esateko erregu laburra.

Mater amabilis, ora pro nobis.

Ama maitegarrija, erregutu egizu gugaitik.

AMAZORTZIGARREN EGUNA

Zelan Jaungoikua dagan leku guztijetan.

Nogaz zagoz orain? Jaungoikuagaz. Nogaz egon oi zara berba egiten dozunian, irakurten diarduzunian, lotan zagozarian, jaten dozunian, edo bidian zabiltzarian? Jaungoikuagaz. Eta, pekatu egiten dozunian? Baita orduan bere, zagoz Jaungoikuagaz. Jaungoikua dago zure aurrian, zure ostian, zure goijan. zure beian, zure inguruan, zure barruan, eta zure gorputzeko zati, ta zentzun guztijetan. Dakuzaz zure egitada guztijak, dantzuz zure berba guztijak, dazauz zure gogo, gurari, eta asmo guztijak. Zuri begira dago egunaz, eta gabaz, bakarrik nai lagunakaz zagozarian, edonos, eta leku guztijetan. Eziñ iñoz esan ziñaike: oraintxe pekatu egin neike bildur baga, iñok ikusten ez nabelako; bada Jaungoikua beti daukazu begira.

Ze azartasuna, ze zorakerija zeuretzat ain kaltegarrija, Jaungoikuaren aurrian berak ainbeste gorroto deutzan pekatua egitia! Pekatua egin

zeure Salbagillia, zeure Aita, zeure Jauna, eta zeuri epai betikua emongo deutsun auzi-epallia begira daguala! Lotsa izan pekatu egiten edo zeinbere gizonen aurrian, eta lotsarik ez pekatu egiten Jaungoikuaren aurrian! Zelan ez zara ikararuten, pekatarija? Jaungoikuak daukaz eskribidurik bere bularrian zure gaiztakerija guztijak, antxe diardu beti irakurten, eta eurak biztuten dabee bere aserria. *Coram facie mea factae sunt*, diño Jaunak. Prestubez dollor onek ofendiu nau neure begijen aurrian. Ikaratu zaite pekatarija.

Agertuten zarianian bere aurrian epai betikua artuteko, ez da izango salatzalla, ez ikusleen biarrik zure pekatuak jakiteko. Neu, ni neu naz, esango dau Jaunak, epaija emongo dodana, ta ikusi nituzana. *Ego judex, et testis*. Ze bildur, ta larritasuna zuria, ikusirik zeugan imiñita bere begi ikaragarrijakm sua ta aserria darijela, eta gomutetia eurak ikusi zituezala zure pekatu ain ezain, ta lotsagarrijak. Zein andija dan Kristin角度aren itxutasuna pekatu egitian Demonioaren aurrian, zein izango dan bere salatzallia, Aingeru jaoliaren aurrian, zeñek ezingo daben ordu atan

gorde, ta zaindu, eta Jaungoikuaren aurrian, zeñek juzgauko daben erregu, te eskarijai jaramonik egin baga!

EJENPLUA

Gura badituzu egin ondo gauza guztijak, irudititu egizu Jaungoikua beti begira daukazula, egija dan legez, baita Marija bere. Dola deritxon uri baten topau eban kale batetik iraitzian Marijaren kofradijan sartuteko eskubidia eukan sazerdote batek, mutil gazte bat, (Auriem. t. 1. p. 64) eta esan eutsan sartu zedilla kogradijan; gazte onek barriz erantzun eutsan baijetz, ez ainbeste onetarako eukan goguagaitik, ezpada azaijera txarrekotzat ez igarotearren; bada gaztiak sarri egiten ditue onelako eskintsarijak, baña ez oi ditue beti bete, eta kunplidu, Marijak bere esku, ta laguntasuna emoten ezpadeutsee. Zorijonian alan jazo zan gure gazte onegaz. Agertu jakon Marija, ta esan eutsan: *Egizu esan deustubena, bada neuk gura dot, eta ez zaitut nik iñoz itxiko.* Ikusmen ain dontsu, ta eskintsari

ain andijak mirariz ta pozez bete ebeen, eta beriala juan zan kogradijan sartutera. Bildur ziran sartuten jakinik lengo bizitza galdua, ta zein buru ariña zan. Baña azkenik ikusirik bere iraupena, sartu ebeen, ta andik aurrera izan zan Marijaren serbitzari egijazko ta krestiñau guztiz on bat, leen askori pekaturako bidia emon eutsen legez, orain guza oneetarako emoten eutseela. Ez da aztutekua Marijaren eskiñi au: *Ez zaitut iñoz itxiko*: bijotz guztijak beronegana ekarri, ta bere serbitzari guztijak asmo santuetan sendatuteko duiñekua. Oneen antzeko berba batzuk esan eutsazan San Juan de Diosi. Zan au Marijaren serbitzari egijazkua, ta ill agiñian eguala uste eban agertuko jakola, baña, ez zanian agiri, estutu zan, baita bere aserratu bere artian. Alako baten agertu jakon, eta agirika egin eutsan bere itxaropen laburra gaitik, zirautsazala Marijaren serbitzari guztijak poztuteko berba samur oneek: *Juan, ez ditut nik bakarrik itxiten neure serbitzarijak erijotzako orduan*: andik laster ill zan, ta bere arimiak igon eban zeruetara, an bere Ama ongiLLiari eskerrak emotera.

BIJARKO LORIA

Lanen bat asten dozunian, eta batez bere Demonioak, edo aragijak esesten, seutsuenian, esan egizu zeure artian: *Jaungoikuak nakus.*

Sarri esateko erregu laburra.

Illos tuos misericordes oculos ad nos converte.

Biurtu egizuz guganuntz zure begi errukistu orreek.

EMERETZIGARREN EGUNA

Ugazaba biren otsein ezin izatiaren gañian.

Erantzun egidazu zuzen ta toles baga kristinaua noren serbitzari izan gura dozu? Jaungoikuaren, ala Diabruaren? Begiratu egizu ondo, bada bijen serbitzari izan, eta bijeen gogoko izatia, ezin leitekian gauzia da. Betetia egin baten Jesukristoren aginduak, eta bestian Luziferrenak: Domeka goixian errezetan, meza entzuten, eta arratsaldian dantza nastutetan... gaur konfese-tan, ta laster pekatuetan; an da Satanasen adis-kide izatia, ta Jaungoikuari burla egitia.

Erabagiten badozu Jaungoijuaren serbitzari izatia, artuko dizun nekia izango da guztiz laburra, eta sarija betikua. Penitenzija berrogei, irurogei, edo geijenez larogei urtekua: atsegiña ta gloriya betikua, amaibagia. Onezaz ostian jakin biar sozu Jaungoikua dan lako ugazaba ain on batekm ez deutsula itxiko lagundu baga, sendatu baga, ta pozkerijaak egin baga erbeste onetan bizi zarian artian bere. Eta Jaungoikuaren serbi-

tzari izatiagaitik eruan biar badozu kurutzia, gozatu ta poztu zaite; bada au da saririk oneena; eta ez da izango, Jesusek, errubagia izanik, zugaitik eruan ebana baxen astuna.

Baña jarten bazara Demonioaren otsein menpeko, ta serbitzari, atsegiñak izango dira guztiz laburrak, eta oneek bere mingoztasunez betiak, eta penaak betikuak. Isabel Inglaterrako Erregiña agerturik ill ezkeru, ebillen diadarrez Tamesis deritxon ibai inguruan ziñuala: *Erreiñuko agintaritzia berrogei urtekua: infernua betikua*. Onezaz gañera ez da ziurra, Demonioak mundu onetan bertan bere emoten deutseela bere serbitzarijai gozaro bizitzeko biar dabeen guztija, Zeuk zeugan ikusi dozu au ondo egijazturi, eta dakutsu oraindiño. Eta azkenik Demonioa da ugazaba bat guztiz gorroto andija deutsuna.

Zer itxaron daikezu beragandik?

EJENPLUA

Baldin zorigaiztuan Demonioak bere mendian bazaukaz, zuzendu zaite Marijagana, eta berak

aterako zaitu aren mende, ta erpeetatik. Mutil gazte batek alkantzau nai eukian gauza bat, eta ikusirik ezin bete ebala bere gurarija, emoan eutsan Demonioari bere arimia, loturik onetarako bere izen, ta lonbria paper baten imiñijagaz, baldin jaristen beutsan gura ebana. Baña laster damuturik juan zan konfesetara bere pekatua Marijaren Eleixa batera, konfesoriak aginduten eutsan edozein-bere penitenzija, danik andijena izan arren bere kunplietako gogo ta asmuagaz. Agindu eutsan konfesoriak, absoluziñoia artu baño lenago. egijala baru, imiñi zilijo bat, eta azotau zeitiala itu egunian, Marijari laguntasuna eskatuten eutsala, eta esan eutsan, iru egun areetan beragaitik mezia eskiñiko ebala. Oneek egiñik, agindu eutsan konfesoriak sartu zedilla Marijaren Kapillan, eta egizala erregu barrijak. Aspertu baga negar egiten eban, erregututen eutsala Marijari, arren biurtu egijola. Demonioari emon eutsan papera, onetarako esaten eutsazala sarritan, Eleixa Santiaren berba oneek: *Monstra te esse Matrem. Donzella errukiorra: erakutsi egizu arren orain zariala nire Ama ona, ez banaz bere ni duin zure seme izateko, ezpada Demo-*

niaren menpecua: onetan ziarduala dakus bere eskuetan papera. Orduan asi zan negarrez ta diadarrez, ez onezkero pena ta naibagez, ezpada atsegin ta pozez, eta gelsitu baga ziarduan Marijari eskerrak emoten. Jaun zan arin konfesorriagana, emon eutsan onek absoluziñoia, Jaungoikuak parkatu izango eutsan uste, ta itxaripen senduagaz.

BIJARKO LORIA

Mun egin iru bidar Marijaren irudi bati amodijao ta samurtasunagaz, esaten deutzazula bakotxian: *Ama neuria: zure serbitzari egijazkua izan gura dot: egizu arren ez dagijala nigan zer ikusirik euki Demonioak.*

Sarri esateko erregu laburra.

iO Domina! Serbus tuus sum ego.

O Andria: zure serbitzari naz ni.

OGEIGARREN EGUNA

*Jaungoikuagana biurtutia
atzeratuten dabenen gañian.*

Esan egidazu pekatarija badaukazu or zeure barruan onduteko guraririk? Gura dozu egijaz, ta benetan Jaungoikuagana biurtu? Ezin ukatu ziñaike. Baña noz izango da ori? Gaur? Ain laster ez. Orain zeregin asko daukadaz, eskuartian darabilt lan ta eginkizun bat; mundukuen zeresan, ta esamesen bildur naz, ezin goitu dot ekan-du donga au, griña gaizto onek beragana narua, eragozpen asko daukadaz, gero biurtuko naz. Noz? Ain, edo beste eragozpen goitu orduan, neure griña gaiztuak bakian itxiten deustenian, zaartu naitianian, edo datorren urtian maijatze-ko looraak egiten badira. Ah! Zenbat denpora ete dan auxe berau diñozula, eta orain artian ez dozu ezer egin!

Zuk luzatuten dozu, eta itxi geroko. Eta bada-kizu Jaungoikuak itxaron gurako badeutsu? Eta badezpada onetan euki gurako dozu zeure ari-

mako salbaziñoia? —Jaungoikuak orain artian bere itxaron deust. Bada orrexegaitik berorregaitik bildur izan biar dozu, ez deustula onezkerro geijago itxarongo; aspertu, ta gogaiturik, ainbeste esker txar, ainbeste eskintsari alper, eta bere errukijari egiten deustazun burliagaz. —Baña ain da ona ze...!— Denporiak askuan izan da ona zugaz: nok daki eldu eta dan bere aserre, ta gogortasuna zuri erakusteko denporia? Onezaz gañera, zugaz ona dalako, jarraituko deustazu pekatu egitari ta berari iraun, ta naibagiak emotiari? Au izango litzate eskergabetasunik andijena ta prestubezkerijarik ikaragarriena.

Infernuan dagozan kristinaurik geijen geijenak itxi ebeen geroko, zuk legez, Jaungoikuagana biurtutia, eta jatzi ziran leku zorigaiztoko atara eureen gurari onekaz. Ez dago iñor ain erorik zein da esango daben. *Ez dot ondu gura*: baña gitxi dira diñuenak bijotzetik: *oraintxe berpertatik ondu gura dot*. Itxiten dabee egun bate-tik besterako; aste batetik besterako, elduten jake erijotzia, ta orduan bere luzatuten dabee, zerren ez dabee uste illgo dirala gatx atatik, egun atan, ordu atan. Begira bada, egingo ete

dan, bizitza guztijan egin ez dan, azkenengo une areetan, zeintzuetan Jaungoikuak burla egiten deutseen berari burla egin deutseenai. Begira ondo, bada asko juantzun gauzia da. Oraintxe onduten ez bazara, bildur izateko da, ez zariala iñoz onduko.

EJENPLUA

Baldin adiuntzaz, eta denporaz onduten diranak bere, estu eta larri ibilliko badira erijotzako orduan; zer izango da arako itxiten dabenakaz ordu ikaragarri atarako Jaungoikuagana biurtutia? Bizi zan Jakobo eritxon gizon bat guztiz itxia, ta ardura bagia arimako gauzetan. (Auriem.t. 2. p. 217.) Eta dongeen dana, beragaz zituzan, diruaren gurari larregijari jarraitu oi deutseen beste ekandu txar, ta oekatu mueta guztijak bere. Gauza on bat eukan, eta au zan Marijagaz nosbait gomitetia, errezetan eutsala egunoro errosarijuan, ta egin beste erregu batzuk. Bein baten sartu zan errezetara bere erreguleku, edo oratorijora, eta entzun eban berba bat zirautsa-

na: *Jakobo, zuk egunoro artuten deutseezuzan ezkerokontuak ain ziatz zeure mendejuai, emon egiguzuz orain zeuriak niri, ta nire semiari.* Ez eutseen jaramon andirik egin berba oneei, ekan-du dongetan sarturik dagozanak geijenaz oidabeen legez. Bigarrenez deitu eutsan Ama errukiorrak. Orduan konturatu zan, eta ezaguturik oker joiala, aztertu eban bere konzienzija; ta ikusirik zor andijak eutsazala Jaungoikuari, ain modutan ondu zan eze, len pekatu guztiz andijak ezereztzat eukazanak, begiratuten eban ardura andijagaz gauzarik txikijenetan, ezetan bere utsik egin ez egijan bildurrez, beti goguan ebalarako Jaungoikuaren zemaija: *Ego justitias iudicabo. Nik juzgauko ditut gauza onak eurak.* Onelan bizi zan azkenengo ordura artian, eta ija ija kintuak emon biar zituzanian, ikusi zituzan zelan agertu ziran Jaungoikuaren aurrian Demonio asko, eta zelan ziarduen bere arimiaren eski alegin andijagaz, bere bizitza guztijan egin zituzan pekatu asko, ta andijak gaitik. Geixo errukarrija estu eta larri aurkituten zan, ikusirik ain arrisku andijan bere salbaziñoia. Onetan agertu jako errukijaren Ama Marija, eta agindu eutsan San

Miguel Aingeruari, imiñi egizala pixuaren alde batetik Jakobok bere izen, ta ondran egin zituzan gauza on guztijak, eta bestetik bere bizitza guztiko pekatuak: baña oneek arindu, ta parkaturik egozan legez, damu egijazko, ta prestaera onagaz konfesauta eukazalako, beeratu zan pixua egitada onak egozan alderuntz: orduan au ikusirik, iges ebeen Demonioak, eta Marijak eruan eban beragaz zerura Jakoboren arimia.

BIJARKO LORIA

Bazagoz pekatu mortalian, zuaz beriala konfesetara, eta baderitxatzu Jaungoikuaren grazijan zagozala, begiratu egizu ze gauzak geijen eragozten deutsun zeruko bidian aurreraru, ta Jaungoikuari zarian guztijori osoro emotia, eta beriala artu egizuz neurrijak goituteko.

Sarri esateko erregu laburra.

Jesus, Jose, ta Marija, zuei emoten deutsudaz neure bijotz, ta arimia.

OGETABATGARREN EGUNA

*Konfesinoko
Sakramentu santuaren ganian.*

Gaixotuten da zure gorputza, eta beriala deituten dutsazu osagilliarri. Pekatuagaz gaixotuten da zure arimia: eta zergaitik ez zara osatuten laster ta ondo konfesauaz? Zetan dago desbar-dintasun sinisgatx au? Geijago maitetutian gorputzeko osasuna, arimakua baño. Eta illten bazara pekatuan konfesau bagarik? Ay zure zorigaiztokua! Beti betiko galdua izango zara. Bitartian, zenbat eta denpora geijago zagozan konfesau bagarik, ainbat eta barrurago sartuten ditu sustraijak pekatuak zure ariman, arik eta ekan-dua arturik, berezko legez egin, ta elkartu ditez-en artuan, Geijen geijenez, daukazuz gogo ta asmuak konfesetako Paskuetan, edo jai andiren baten. Beraz salbauko bazara, ill biarko dozu Paskuetan, edo jai andiren baten.

Zergaitik konfesauko naz ain sarri, ez oi badot euki zer konfesau bere? Ah! Ez egizu orre-

lakorik esan. Ez dozuz egunoro egiten pekatu txikijak? Ez dozu iñoz pekatu andirik egin? Ez daukazu zer garbiturik Purgatorijoko suagaz? Bada sarri konfesauaz kitau ziñ aizkez zeure zorrak, edo beinik bein pagau zati andi bat. Ez dozu gura ikusi zaijezan zeure arpegijan orban, ta loi bategaz, ezpada beriala garbituten zara, eta agertuten zara zeruko zorijonekuen aurrian zeure arimia ezaintasun, ta loikerijaz beterik dozula?

Menturaz esango dozu: konfesetan izan naz sarri orain artian, baña ni beti naz lena. Baña konfesetan izan zara ondo? Eta baldin esaminia-gaz, damuagaz, onduteko asmuagaz, ta konfesi-noiagaz oraindik pekatuan jausten bazara, zer izango da oneek bagarik? Ay! Zein ondo konfe-sauko lotzatekian infernuan daguan bat, emon-go baleutsa Jaungoikuak, zuri emoten deitsun eria, ta grazija. Biar bada etorriko jatzu zuri bere denporia, zeñetan gurako dozun egin konfesiño on bat, eta ezingo dozu.

EJENPLUA

Gogoratuagaz beste baga, Jaungoikuak nai dabenian ta erraz kastigau leikezala zure pekatuak, uste dot ez dozula luzatuko konfesiñoeko Sakramentu Santuagaz zeure arimia garbitutia. Milla seireun ta amaika garren urtian (Auriem. t. 1. p. 58) bizi zan Mejikon mutik gazte bat Marijaren kofradijan sartuta eguana: bein baten lagun donga baten asmoz joian pekatu andi bat egitera. Geratu ziran alkarregaz adituta nun, zelan, ta ze denporatan egingo ebeen gaiztakerija au; jarririk onetarako bidian bere lagunakaz, Marijak eukazan legez imiñirik bere begijak gazte onengan, librau eban mesede andi onen bitartez. Urten deutsa bidian gizon lotsa ta itzal andiko batek, zeñek izan biar eban bere Aingeru jaoliak, eta urreraturik beragana, bestiak ikusten ez ebeela esan eutsan: *Eta Marijaren Kofrakijakua izanik, oa gaiztakerija ori egitera?* Eta onegaz batera emon eutsan bularrian ain ots andija ze, ezarri eban lurrera, ta geratu zan ezaguera baga. Duaz beragana lagunak, jasoten dabee, eta biurtuten da bere konortera. Itanduten

eutseen, ia zer daben, edo zer igaro jakon; baña berak ez eutsen besterik erantzuten ezpada, eruan egijela konfessore bat gana. Bestiak onetarako gogorik ez beukeen bere, eureen adiskidien borondatia egitia gaitik, euran eben Eleixa batera, billatu eben konfessore bat, eta itxi eben an. Esan eutsan konfessoriari zer igaro jakon, konfesau zan damu ta negar andijakaz, eta andik aurrera jarraitu eutsan bizitza guztiz on bati. Zorijoneko eskua, ots bategaz bijotza samurtu, pekatiko bidetik aldendu, eta zerurakuan imiñi ebana.

BIJARKO LORIA

Begira zelako azterren, damu, ta ez geijago pekaturik egiteko asmo senduagaz egin dituzun orainarteko konfesinoiak: begira pekaturik lotsaz konfesau baga ete daukazun: eta utsegiterik aurkituten badozu, osotu ta zuzendu beriala.

Sarri esateko erregu laburra.

Mater Divinae gratiae, ora pro me.

Jaungoikuaren grazijaren Ama, erregutu egizu nigaitik.

OGEITABIGARREN EGUNA

Komuniñoeko

Sakramentu Santuaren ganian.

Oh zenbat honretan naberen, eta ze eskintsarijak egiten deustazan Jesusek Komuniñoeko Sakramentu santuan! An egiten da nira adiskide, nire arimiaren lagun, eta esposo maite, eta dator nira ostatura: emoten deust bere aragija jaten, bere odola edaten, eta berberaganduten nau guztiz ta osaro. Nire bularra da orduan sagra-duago, Eleixaak, Altaraak, kalizaak, kopoiak, eta patenaak baño; eta komulgetan nazanian nire arimiari deitu leikijo zerua, antxe bizi dalako glorijako Erregia.

Baña nik, ay zenbat deshondretan dodan artuten dodan bakotxian! Izanik nire arimiaren laguna, artuten dot oztasunik andijenagaz, edo itxiten deustat beriala duiñeko eskerrak emon бага; edo biar bada ez dot billatu bere gura. Dirudi ezin egin neikijola iraun ta desprezijo andijagorik. Baña menturaz eldu da geijagora

nire gaiztakerija, artuten dodala arima loituagaz pekatu eralla ta mortalian, eta sartuten dodala infernuko pistija donga, ta sugeentzat ondo egoki ta adjunta dan bizilekuan.

Baldin nosbait ondo prestetan banaz ze onera. doe, mesede ta grazija andi, ta berarizkuak egiten deustazan Jesusek Sakramentu Santu onetan! Grazija, griña dongaal azpiratuteko; grazija, munduaren labankerija, ta arriskuak ezagututeko; eta grazija, eureetatik iges egiteko. Oh! bizitzako ogija, martirijak sendatu, eta Donzellak santutu dituzana!

Ondo erua edo naz, ez banaz bañijetan grazija ain ugarijakaz. Eta egijaz, orain ondo begiratu-ten dodanian, dazaut, zein ero ta zentzun bagia izan nazan orain artian. Nundik jatort izatia ain erkin ta argala esetsi eta tentazinoietan, eta ez pausu bat aurreratutia zeruko bidian? Ez komulgetatik sarriago, ta prestaera obakaz, eta biar dan lako modu ta itzalagaz Eleixetan ez egotetik. Egija da ez nazala Jaungoikua artuteko duin; baña zergaitik ez naz duin egiten bizitza barri, garbi ta guztiz on bategaz?

EJENPLUA

Marijak dauka ardura andija, bere serbitzarijak ill ez deitezan Eleixako Sakramentu santuak artu bagarik. Bizi zan Lobainan milla seireun eta ogeta bat garren urtian Eleisgizon sazerdote bat, Marijaren serbitzari egijazkua. Geixotu zan: osagilla edo Medikiak ez eben deitu eutsan bere arreba bati, eta esan eutsan, juan zedilla kura Jauna gana, eta esan egijola ekarri egijozala Sakramentu Santuak. Ez eben nai etxeak, ustez, ez egualako premiñarik. Baña geixuak esan eutseen: *Zuazee laster: zuek uste dozue ez nazala oraindik illgo; baña ur urrian daukat erijotzia: ez daukat ordu biko bizitzarik.* Ikaratu ziran etxeak, baña ez eben alanbere onelakorik uste, eta atzera egozan beti Eleixakuen eske juateko. Ikusirik au sazerdote onak argiro esan eutsen: *Zuaze arin arin, bada emendik pusku batera nua illtera: agertu jat Marija ta esan deust prestau naitiala zerura juateko, baña lenago komulgau nadilla.* Beriala juan zan bere arrebia Eleixakuak ekarteko adierazotera: artu zituzan

prestaera guztiz onakaz, eta ill zan Marijak esan
eutsan legez ordu bi barru, azkenengo arnasara-
ño ezaguera osua ebala.

BIJARKO LORIA

Artu egizu asmo sendo bat sarri komulgetako
aurrerantzian, eta onezaz gañera gurarizko
konuniño, edo Espiritualak egunoro egiteko.

Sarri esateko erregu laburra.

Ave verum corpus natum ex Maria Virgine.

Jaungoikuak gorde zaizala, Marija Ama Don-
zella gandik jaijotako gorputz egijazkua.

OGEITAIRUGARREN EGUNA

Jaungoikuak egiten deuskuzan dei, ta bialduten deuskuzan argitasuneen gañian.

Jaungoikuak deituten deutsu era ta modu askotara bere argitasunagaz: batzuetan fede santuko egija, ta irakatzijen ezauera argijen ots gogorraz; beste batzuetan, adiskide baten berba onakaz; edo konfessoriaren agindu, ta esanakaz; orain gatx, izurri, ta naibagiakaz, gero semolarien bitartez, baita bere liburu onak irakurrijagaz. Onduten dan pekatari batek dirudi dirautsula. *Ondu zaite.* Erijotza uste bagako batek: *Konfesau zaite.* Zeure bijotzeko kezka, ta artegatasunak: *Itxi ekandu donga orri.* Eta baldin iñoz, zeugan ezagutu badozu, ona izatiak dakarren atsegiña, esan izango dozu zeure artian: *Oh, ze gauza gozua dan Jaunaren serbitzari izatia!*

Jaungoikuak asko egiten deusku deitutiagaz: guri jaoku laster erantzun, ta bere esanak egitia. Jaungoikuaren grazija da egijaz, argija, illuntasu-

nak kenduteko; iruntza, azijari erne eragiteko; osagillia, sendatuteko: baña bakarrik erne eragiten deutsa grazijaren azijari, iruntz au artuteko bijotzak idigiten deutsezana; eta bakarrik argituten ditu arako arima, euren guraz begijak itxiten ez dituezanak, ikusteko zuzentasuneko eguzkija. Grazijak gura gaitu salbau, ta alegiña egiten dau onetarako; baña ez dau salbetan jarkiten jakonik: gura gaitu santu egin, baña ez indarrez ta noraezian. Oneek alan izanik zer esango dogu arako iges egiten dabenak gaitik Sermolarijagandik, konfesoriagandik, liburu onagandik, eurak agiraka egin, mindu, ta zirikatuten dituezalako? Au ez bakarrik da Jaunaren esanak ez egitia, ezpada jarkitia Espiritu Santuari.

Jaungoikuak deituten deusku ay gure errukarrijak erantzuten ez bedautsegu bere deija! Entzun ebaneko San Mateok Jesukristoren deija, jagirik jarraitu eutsan, eta erriko dirubatzalla zana, geratu zan Apostolu eginik. San Pedro, bere Irakasla maitiaren begirakune bakar bategaz, asi zan negar malko samurrak botaten, egin eban penitenzija, eta izan zan santu andija.

EJENPLUA

Zorijonekua, Jaungoikuaren deijari laster erantzuten deutsana! Ondo egijazturik ikusi eban eu beragaz Bolonijan, Marijaren kofradijako batek. Juan zan gois baten konfesoría gana, ta esan eutsan, zelako gurari bizijak eukazan bere arimia garbitu, ta bere artu emon guztijak zuzenduteko, ta erregutu eutsan, lagundu egijola, zerren: *nok daki, Jauna, uste baga bat batera ezetarako asti baga illgo ete nazan?* Bere berba samur, ta negarrak adierazoten eben, zala egijazkua bere gurarija. Emon eutsazan sazerdotiak erakutsi onak, zuzendu eban arimako gauzetan, ta azkenik agindu eutsan sarri konfesau zedilla, gitxijenez jai guztijetan. Erabagi eban alan egitia guztija, eta gogo sendo bategaz asi eban bere bizitza barrija. Ez ziran emendik igaro ill oso bi, etorrela bere etxera geixotegi, edo Hospitale batetik, nun egon zan geixuai lagunduten, eta bidazti, erromes, edo peregrinu batzuei biar eban diru, ta beste gauzzak emoten, juan zan salaruntz jan ostian, eta ate atetan emon eutsan

larriak: jarri zan: eta esanik Jesus ta Marijaren,
izen gozuak, geratu zan illik. Ez bada gortu Jau-
naren deijetara.

BIJARKO LORIA

Oraintxe bertan illteko bazengoz zek geijen
estutuko zindukez? Bada orduan egitia gurako
zendukiana, egizu oraintxe, eskaturik Marijari
laguntasuna.

Sarri esateko erregu laburra.

Doce me, Domina, facere voluntaten tuam.

Erakutsi egidazu, Andria, egiten zure boron-
datia.

OGETAL AUGARREN EGUNA

Pekatu arin, txiki, edo benialen gañian.

Pekatu arin, edo beniala gatz txiki bat da; au laster esaten da; baña ez da iñoz gauza txikija, Jaungoikuak gura ez daben gauzia egitia. Ain txarto erantzun biar jako Jaungoiko ain andi bati, Aita ain on bati, lagun edo esposo ain samur bati, salbagilla ain errukior bati? Zer esango zenduke zeru guztija beera jausiko balitz? Bada askogaz gatz andijagua da pekatu benial bakar bat; dalako Jaungoikuak eragotzija. Pekatu egitia uste baga legez, eta ezaguera oso bagarik txarto da; baña jakin pekatu ariña dala arako guzurrara, arako agindu dua ez beteria, ta alanbere egitia, da esango balitz legez: *Maitiago dot pekatua, Jaungoikua baño*. Ez balego infernurik, erraztasun berberagaz egingo zenduke edozein-bere pekatu; zerren agiri da, Jaungoikuari ez deutzazula jaramonik egiten.

Baña, aurrerantzian orrelan bizi bazara, gois edo berandu jausiko zara pekatu andijetan: Zen-

bat denporan uste dozu bizi gurako dabela Jaungoikuak, ain gitxi maiten daben arima bategaz? Eta ez dozu ezagututen zure indarrak egunik egunera gitxituaz duazala; erijotziak ta infernuak ez zaitueka onezkero ainbeste bildurtuten, eta Jaungoikua zure bijotzetik aldenduaz doiala? Sarritan egon oi zara pekatu illgilla, eralla, ta andijaren ertz, eta egal egalian; eta ezin ezagutu daikezu ertz ta egal au igaro badozu bere Nok daki pekatu andiren bat onezkero egin badozu? Salbau gura zenduke, ta zabiltz beti estropezuko leketan erraz jausi, ta amildu ziñaitekezan lekuen inguru, ta ur urrian.

EJENPLUA

Zenbat utsegitek, txikijak begitandu leitekezanak, ez ondo begiratutia gaitik, edo umiak egiten dituezalako, alanbere Marijari asko aserratu eragiten deutseen! Dovai deritxon uri bateko Eleixako orma baten kanpo aldetik, eguan zurezko Marijaren irudi bat. (Auriem. t. 1. p. 44.) Bere

aurrian asi ziran jokuak mutik txiki batzuk, aurretik igaroten ziran batzuk errezetan egozala. Erakutsi gura izan eban Marijak, zenbat aserratu eragiten eutsan bere aurrian lotsa, ta itzal gitxigaz egotiak, eta jasorik bere besua zematu zitudan jokuan ziarduenak. Ikusirik onetariko batzuk, esan eutseen bestiai: Ez dakutsue zelan Marijak jaso daben besua, zematuten gautuzala, bere aurrian jokuan diardugulako? Ikaraturik guztijak mirari onegaz, iges egin eben euren etxeetara, itxirik bertan beera guztija: esan eutseen gurasuai igaroten zana, eta ordu lauren baño lenago batu zan jendedi andi bat mirari au ikustera. Baketuteko Marijaren aserria, baturik erri guztija zortzi egunian alde erreskan juan zan beragaz erregu, ta errezuak egitera, parka eslatuten eutsela, mutill txiki areen pekatu gaitik, bere aurrian lotsa txarragaz egotian, eta Marijak erakusteko igaro jakola bere aserria, egin zituzan mirari asko.

BIJARKO LORIA

Egon beti modu onagaz Eleixan, ez berbetan, barriz ,albietara ta atzera begira, ezpada begi-jak beeruntz dituzula.

Sarri esateko erregu laburra.

Munda me ab omni iniquitate, Sancta Dei Genitrix.

Santa Marija Jaungoikuaren Ama: garbitu nagizu pekatu guztijetatik.

OGETABOSTGARREN EGUNA

Garbileku edo Purgatorijoaren gañian.

Zer egiten da purgatorijuan? Erre, ta erre, Jaungoikuaren aserriak ixioturik daukan su andi baten. Ametan da Jaungoikua, ta Jaungoikuak kastigetan dan. Jaungoikua ikusi gura, ta ezin ikusi, zerura juateko orduaren zain egon, ta jakin ez noz elduko dan. Igaroten dira, munduan asmau al leitekezan pena ta oñazak baño azkozaz andijaguak, indarrez, irabazi baga, sari baga. Egija ikaragarrija! Presondegi itzaltsu baten gomutiak ikara eragiten dau. Geijen geijenok juan biarko dogu artuten bildurrik, ez ardurarik, ez deuntsagu jaramonik egiten.

Zergaitik juaten da Purgatorijora? Monja edo Erlijososa bat juan zan, berba batzuk ixitxurik koruan esatia gaitik. Pralle edo Erlijososo bat, Glorija errezetan ziardunian burua ez makurtutia gaitik: neskatilla guztiz on, ta garbi bat, barijaku baten ardura larregigaz arpegija garbitu ebalako. San Pelegrin, eta San Pascasio pekatu guztiz

txikijak gaitik: San Valerio, bere loba bati geijegi gura eutsalako: Sermolari edo Predikadore Santu bat, bere berbaldi, ta eskribiu zituzan gauzai eutsen eraaspen andijegijagaitik; eta alan beste asko. (Catan. buen. muert. p. 2. disc. 26.) Zer izango da zugaz, ainbeste aserrekuntza, guzur, Eleixako albueta begiratute, eta modu txar, berba alper, apaindurija ero, edo karidade-rik eza gaitik? Eta oraindik bere ez daukazu onduteko gogorik?

Zenbat denporan egoten da Purgatorijuan? Zenbat denporan egongo ete zara zu? Daigun, pekatu benial bakotxagaitik egun batian egongo zariala Purgatorikuan, eta egun bakotxian ogeta amar egiten dituzula. Onelan egun bakotxari jao-kaz ogeta amar egun: urte bagotxari ogeta amar urte: berrogeta amar turteri, milla ta bosteun: irurogeiri, milla ta zortzireun. Jaungoiko Zerukua! Ay au zor ikaragarrija! Iraatzi egijezu pekatu arin ta txikijai, pekatu andiren bat, parkatua bai, baña bere zorra pagau bagia. Zenbat gizaldi geijagoko Purgatorijuak itxaroten deuntsun! Zuk kitau, ta pagau ziñaikez orain erraz baruakaz, laztasunakaz, mezaak atera ta entzunaz, kuru-

tziak bisitauagaz, induljenzijaak irabazijakaz...
Eta alanbere, bizi zara ain ardura gitxigaz?

EJENPLUA

Marijak dauka ardura andija gordetako bere serbitzarijak, ez bakarrik infernuko penetatik, baita garbileki, edo Purgatorijokuetatik bere. Raynerio Cistergo Monje bat bizi zan bildurrez ikara ez ekijalako parkatu beutsazan Jaungoikuak bere lengo pekatuak, ta euren zorra, eta erregututen eutsan guztiz sarri Marijari, arren errukitu zedilla bere arimiagaz. Bein baten Jaungoikuagaz berbetan ziarduala, geratu zan konort bagarik, eta ikusi eban arimako begijakaz, zelan Marijak erregututen eutsan beregaitik Jesusi, eskatuten eutsala, eruan egijal zuzen zerura, Purgatorijuan sartu bagarik; bada damututa eguala bere lengo pekatuakaz, eta egin ebala eurai jaoken penitenzija. Eta erantzun eutsan Jesusek: *Ama neuria: guztija itxiten dot zure eskuetan*. Nok adierazo Raynerioen poza, erantzuera au entzun ebanian? Gitxi badira bere pur-

gatorijotik igaro baga zeruan sartuten diranak zeren bildur izan zatekian, baldin bera beguan bere Ama laztan Marijaren aukera, ta eskuetan? Alanbere ez zan nagitu, ez otzitu arimako lanetan, ezpada jarraitu eutsan biziro, ta sendaro zeruko bidiari, ta egitada onekaz pekatuen zorra pagau, ta arimia aberastutiari. Orra zelako mesediak egiten deutsezan Marijak bere serbitzarijai.

BIJARKO LORIA

Errezau egizuz iru bidar Aita guria, Abe Marija, ta gloria, Purgatorijuan dagozan arimen artian, Marijari deboziñorik geijen euki eutsana gaitik.

Sarri esateko erregu laburra.

Jesum benedictum fructum ventris tui, nobis post hoc exilium ostende.

Erbeste onen ondoren, erakutsi egiguzu Jesus, zure sabeleko frutu bedeinkatua.

OGETASEIGARREN EGUNA

Ume Jesusen gomutia.

Begira ondo zein ezeuki, ta pobria auikituten dan ume Jaungoiko au. Zeren premiñia dauka? Gauza guztijena. Ez dauka oerik; eta alan etzan biar dau lasto batzuen gañian. Ez dauka zek berotu, eta orregaitik abere bik eureen arnasia-gaz berotuten dabee. Ez dauka zer jantzi; eta Josek estaldu biar dau bere jakiagaz, *txartesagaz balentzianiagaz*. Jesus ain premiñaz beterik, eta ni ondasu nenbilla, ain gar andijagaz!

Begira bere nekeetara! Ze gorputztxu samurra! Zelako otza eukiko ez ete eban neguaren bijotzian! Zenbat naibage ez eta zituzan igaro biarko lastotsa atan, bere guraso, ta Aasaben etxeetan iñok artu gura ez ebala! ETa alanbere, ez dau murtik ateraten, ez jako ay bat entzuten, ez zotin bat ikusten. Jesus ain penaz betia, ta ain atsegin, ta eregu zalia!

Begira azkenik bere humiltasunari zelan jaijoten da Jesus? Gau illun baten erdijaren ixilltasu-

nian, eta lekurik ezezagunenian. Zeintzuk dira bere serbitzarijak? Iñor bere ez; eta alam bere Aitak eta Amak zaindu biar dabee. Nortzuei agertuten jakee? Bakar bakarrik artzain ezer ez dakijen batzuei. Zeren irudi ta itxuria egiten dau munduan? Eskeko, Jaungoikuaren deiko, aterik ate dabillen batena, ezin aukitu dabela edola-bere mesedez, gau bateko ostatua. Jesus ain humilla, ni barriz arro ta andikerija zalia!

Erdu, Kristinaua, Jesusen kumara, juzgauri izateko: Begiratu egijozu: eskepe uts arek, lasto arek kondenetan ditue zure etxe eder, bitxi, ta apaindurijak.

EJENPLUA

Zazpi urteko neskatillatxu batek entzunik zein eder ta sotilla dan Jesus Marija gandik sortu ta jaijotako umia, eukazan gurari guztiz bizi batzuj bera ikusteko. Eta umeen zintzotasunagaz, eskatuten eutsan Marijari egijola mesede. bein bakarrik erakustia: baña andija zan legez eskabidia, ez zan izan ain laster entzuna. Zazpi

urtian jarraitu eutsan eskabide au egitia, biztuten ebala geruago ta geijago Jesusen amodijua, zeñek eutsan zauriturik bijotza. Amodijozko zaurijak ez dira egiten, San Juan de la Cruzek ziñuan legez, ezpada maite dana aurrian daguanian: joten eban neskatillatxu onek Marijaren atia, bere bitartez ikusteko Jesus, bere arimiak ain maite ta gura ebana. Gabon gau bat izan zan beretzat ondo dontsu ta zorijonekua; bada gurari oneetan ixioturik eguala Eleixan erregu edo oraziñoian, ikusi eban Marija bere ume Jesus besartian ebala, eta entzun eban Marija bere ume Jesus besartian ebala, eta entzun eban zelan zirautsan: *Eutsi, ene alabia, ta gozatu zaitte beragaz*. Artu eban neskatilliak, eta besartian eukala, itandu eutsan ume Jesusek, maite beban. Erantzun eutsan: *Bai, asko maite zaitut: Zenbat?* esan eutsan Jesusek. *Neu baño geijago*, erantzun eutsan neskatilliak. *Egijaz maite nozu?* Esan eban ostera ume Jesusek: *maite zaitudaz neure arimia baño geijago*. Barriro erantzun eutsan Jesusek: *Zenbat maite nozu?* Orduan erantzun eutsan neskatillak: *Nik ez dakit zer esan daikezudan: berba egin dagijala nire bijo-*

tzak. Ainbeste emodijoren goritasunak kiskaldu-
ten eban, ta ezin bizi zatekian gauza ain zorijo-
nekuak ikusi ezkeru, ta alan edegirik bere bula-
rra, imiñi eban bere arimia Marijaren eskuetan,
eta Aingeruen kanta eder ta soñu gozatsuen
artian, bere semia lagun ebala, eruan eban zeru-
ra.

BIJARKO LORIA

Iñori biraorik entzuten deutzazunian, esan:
bizi bedi Jesus: bizi bedi Marija: onelan lotsatu
biraogilla dongia.

Sarri esateko erregu laburra.

Monstra te esse Matrem.

Erakutsi egizu zariala gure Ama.

OGETAZAZPIGARREN EGUNA

*Jesusek gaztia zanian emon euskuzan
onbide ta ejenpluen gomutia.*

Jesusek bere gazte denporan egin zituzan, Marija ta Joserren esanak. Jaungoikua gizon ta emakume baten mende ta agindupian! Eta zetan? Lan. ta egikizunik beeratuenetan: zurak zerreetan, etxia garbitzen, ta onelaketan: zurak zerreetan, etxia garbitzen, ta onelaketan, euki eijeen arotz baten semetzat. Eta, zelan egiten zituzan euren borondate, agindu ta esanak? Arin, pozik, eta gogotik. Oh, eta zelan kondene-tan daben Jesusen obentasan eta obedienzija onek, gure desobedienzija ta mukertasuna.

Jesusek bere gazte denporan beti jardun oi eban edo biarrian, edo erreguetan. Etorri al ete ekijon kalterik, alperrik egonagaz? Beukan arris-kurik, esetsi edo tentaziñoeren baten jausteko? Ez. Baña erakutsi gura izan eutseen gazte arga-lai, zer egin biar dabeen esetsijak goituteko. O

zelan kondenetan daben Jesusen lanak, gure alperreteria!

Jesus edadian aurreratuz joian legez, alan joian azijaz ontasun, ta arimako ondasunetan, ez bakarrik Jaungoikuaren aurrian, baita gizoneen aurrian bere; erakusteko guk bere gauza onetan azijaz jua biar dogula; eta emon lagun progimuari azaletik eta kanpotik, geruago ta onbide edo ejenplu geijago. Baña begira, lenago agertuten dala Santu Jaungoikuaren aurrian, gizoneen aurrian baño, guk bere geure lelengo arduria imiñi daigun, Jaungoikuaren borondatia egitian. Ze agiraka bizi ta gogorra dan Jesusen bizieria, nire bizieriarentzat! Zelan kondenetan dituzan nire ontasun laburra, nire egitada dongaak, nire bildurrak, mundutarren esamesak gaitik!

EJENPLUA

Dominika Paridisuko, Santo Domingoren Erlijioeko Monjia, zan gaztetxutatik guzti otzan ta esanekua, Jesusen jarraitzalla egijazkua izatearren, ta onegaitik artu zituzan Marijagandik

mesede andijak. Irakurten da bere bizitzan oraindik urte gitxi eukazanian agertu jakola Aingeruen Erregiña, ta emon eutsazala erakutsi oneek. Izan zaite esaneko edo obedientia zeure Amarentzat, (Aita ill jakon orduko) ekarri egijeezu lotsia etxeko guztijai, ta izan zakijeez humilla: bizi zaite guztijakaz bakian, ta ez emon iñoz biderik errenkura ta ezdabaideetarako: lenago imini txingar gori bat miiñaren gañian, guzurrik esan baño: izan zaitez ixill ta berba gitxikua: euki egizuz zabaldurik begijak zeruko guzatarako, ta zarraturik lurrekuetarako: ez eikijozu iñori ukuturik egin, ez ta zeuk zeure buruari, ez bestek zeuri: ez zaitez egon zeure gorputzari begira: iges egizu edozein-bere pekaturen keritzatik: eta iñoz utsik egin ez daizun, itundu beti Jaungoikua-gaz. Neskatiillatxuak artu zituzan erakutsi oneek, ta asi zan zuzen gordetan: aññagiña ze, garbitutera joianian, estalduten eban eskumia zapi bategaz, ta alan garbituten eban arpegija ta beste eskua, iñoz itxi baga bere aizta nagusijago bati burua garbituten, arik eta bein estu artu ebeen baten juan zan artian Marijagaz itundutera, zeñek esan eutsan, ez egijala begiratu alako

umekerijetan, ta ez egijola imiñi aiztiari atzera-
penik premiñako gauzeetan, ez ebalabarak gura
izan allagiña lotu, emon eutsazan erakutsijakaz.
Alan jarraitu eban aurreruntzian. Andik puska
batera bere Ama Constancia eritxonak emon
eutsan geija soñeko bart egiteko. Geratu zan
zeregin ez ekijala; zerren batetik gomutetan zan
Marijaren erakutsijagaz, Amaren esana egiteko,
ta bestetik ez ekijan ez josi, ez ebaten. Estutasun
onetan zuzendu zan Jaungoikuaren Amagana:
beriala agerturik, erakutsi eutsan zelan egingo
eban soñekua. Adi adi egonik esan eutsan nes-
katillatxuak: Amdria, berorrek asiten ezpadau,
ez dot nik iñoz ikasiko. Orduan Ama guztiz bigu-
nak, zeñegaitik dagan eskribiurik, zintzo ta
toles bagaakaz daukazala bere artuemonak.
eldu eutseen artazijai, ebagi eban soñekua,
adjuntu ta prestau arija ta jostorratza, ta asi zan
josten. Geijagoko baga neskatillatxu onek baxe-
rritar ezer ez egijan bat bazan bere, ain ederto
ikasi eban jostun edo josla bati jaokan guztija ze,
ez eguan bera lakorik. Eta zalako ain txikija, ez
eukan indarrik artazijak erabilteko biar dan
legez; baña Marijak bedeinkaturik eskuak, esan

eutsan : Orain egizu esan deutsudan guztija; ta onenbestegaz eztali jakon. Nor zurtuko ez da jazoera onegaz? Nok alabatu ta goratuko ez dau Ama gozo onen maitegarritasuna? Ta nok ezagutuko ez dau, jarri bajakon Dominikari Ama ordeko egiñik, izan zala menpetasun edo obedienezaren saritzat?

BIJARKO LORIA

Ez zaitetz iñoz alperrik egon, eta beste lanik ez daukazunian, irakurri liburu onak, batez bere Marijaren anditasun, ta guri egin deuskuzan mesediak adierozoten dituezanak.

Sarri esateko erregu laburra.

Virgo potens, ora pro nobis.

Donzella altsua, erregutu egizu gugaitik.

OGETAZORTZIGARREN EGUNA

*Jesukristo gure Jaunak basamortuan
emon euskuzan irakatzioneen ganian.*

Jesusek basamortura alde egin, eta an bizijagaz, erakusten deusku, izan gaitiala bakartade zaliak. Jaunak ez eukan iñun, zeren bildur izan; ez lagun dongeen irakatzitzaerrik, ez munduko gauzetara eraspent larregirik, ez... eta alanbere iges egiten dau eureen artetik, ta dua eremura. Eta; ni izanik lurrezko ontzi ain auskorra, izanik asko niri jausi eragiteko, norbaiten begirakune bakar bat, nabil ardura baga munduko lagun gaizto ta baralleen artian? Eta euko gura ditut eurakaz beti ta aspertu baga neure artu emon, ta zer-ikusijak?

Jesusek baru gogorraz erakusten deust basamortuan, neure aragijaren griña dongaak ezi ta bezau biar ditudazala. Zein beste gauzatarako igaroko zituzan Jaunak berrogei egun eureen gabakaz ongo kopau bat jan bagarik, ur tanta bat edan bagarik. Iur gogorraren ganian

lo egiten ebalá; eta bizi abere ta pistijeen artian, egonik bere aragija arimiaren agindupe oso osuan, eta izanik berez pekatuak ezin egin eukiana? Baña, ay! Ze desbardintasuna Jesus ta nire artian daguana! Jesus garbitasun utsa, ta ni pekatuan sortua, pekatuan jaijua, pekatuak obendu ta makurtua, ta biar bada orain-bere pekatuak ezaindua! Berak egiten ditu berrogei egunian baru ain gogorak, eta nik ozta ozta eta nekez egiten ditut Eleixa Santiak aginduten deustazanak, edo billatuten ditut asmo ta atxakijak ausi edo gitxijenez arinduteko.

Jesusek basamortuan aspertu baga egiten dituzan errezu, erregu ta orazinoietan, erakusten deust, zelako ardura ta gogo bizijagaz esetsi ta jarraitu biar deustadau nik lan santu ta premiñazko oni. Baña, zeren biarra eukan salbagilliak? Ez grazijarena, zeren ezin eukian galdu; ez arimako ondasunena, zeren eguan guzti jakaz aberastuta; ez jakiturijarena, zeren zan jakiturija bera ta Aitaren argitasuna. Ni, ni naz oneen premiña andija daukana. Eta alanbere ay au penia! nire erregu ta errezuak dira laburrak, epe-lak, otzak, noraezian ta naitaez legez egiñak;

albietara begira ta neure gogua edozein gauzatan dodala.

EJENPLUA

Gutziz asko nai dau Marijak, bere izenian erregu edo oraziñoia egin daizula, baña oraindik geijago gorputza nekatutia. Cerdeñan bizi zan amabi urteko neskatillatxu bat, zeñen ama izanik Marijaren serbitzari egijazkua, esaten eutsan alabari, errezau egijala egunoro errosarijua, ta baru egijala zapatuetan. (Auriem. t. 1. p. 201.) Errezetan eban errosarijua, baña ez eban barurik egiten. Bere Amak estututen eban, sarri esanagaz, ez zala neke andija astian baru bat egitia: baña alabiak ez eban gura, ezin ebalako atxakijagaz: bere eziña barriz ez zan besterik, ez guria baño, geijenian oi dan legez. Gau baten lotan eguala entzun eban norbaitek deituten eutsala bere izenagaz: iratzartu zan, eta ikusi eban Marija, zeñek esan eutsan: *Baru egizu zapatuetan Amak dirautsun legez; eta egiten badozu, nik lagunduko deusut zeure premiña guztijetan.*

Entzunik berba oneek jagi zan oetik, eta igaro eban enparetan jakon gau guztija gogo ta asmo santuetan; asi eban barua, eta gero ezagutu zan ez zala izan ames ta burutaziñoia bere ikuskizuna, ezpada ziur ta egijazkua; bada oitura santu oni jarraitu eutsan ogeta amar urtian, bati izan eban Marijaren laguntasuna bere premiña ta estutasun mueta guztijetan.

BIJARKO LORIA

Izan zaite bakartade zalia, ta ixilla, ta alde egin pekatuko bide, lagun , leku, ta etxeetatik...

Sarritan esateko erregu laburra.

Pone, Domina, custodiam ori meo.

Imiñi egijozu, Andria, nire auari gordetzallia.

OGETA BEDERATZIGARREN EGUNA

Jesus kurutzian josijaren gañian.

Vide bonitatem Dei. Begira, ta aitu egizu ondo Kristiñaua, Jesu kurutzian josijan, Jaingoikuaren ontasuna. Aitak emoten dau erijotzarako bere seme bakar ta laztana, ta semiak emoten dau bere bizitzia zu salbetiagaitik. Asko zan zu salbetako bere odolaren tanta bat; baña nai dau bere ontasunak guztija isuri ta bota, eta guztija isuti ta botaten dau, igaroten dituzala onezaz gañera presondegijak, lokarrijak, belarrondo-kuak, txistuka, azotiak, arantzaak, ultziak, lotsarijak, biartzun ta ardao-garratza. Ez da iñoz izan amodijuan bera bardindu leikianik, eta orregaitik ez da iñoz izan bera bardindu dabenik bere adis-kidiak gaitik penaak, lotsarijak, ta ezikusijak igarotian.

Vide severitatem Dei. Begira, Kristiñaua, Jesus Kurutzian josijan, Jaungoikuaren aserre ta gogortasunari, Zergaitik Jaungoikuaren semia

ilten da lotsariz beterik? Munduko pekatuak gaitik. Baña ezpadira bere pekatuak? Ez da ardura; berak artu ditu bere gañian, ta alan pagau biara dau eureen zorra. Baña, bera baldin bada guztiz garbi, errubagako, ta santutasuna bera? Ez da orregaitik bere ardura; iñorenen zorkidi ta errudu jarri da, eta ori da asko, kurutzian josija izateko. Baña, Aita Zerukuaren seme bakarra ta maitia bada? Ez da alanbere ardura, artu dau pekatarijaren itxuara ta ezaugarrija? Bada izango da ultzez josija lapur biren erdijan: bere Aitak itxiko dau, eta illgo da gizonik dongeenaren gisan. Oh pekatu ikaragarrija! Oh santutasun neurribagiaren erallia! Oh pistija amorratua!

Vide bonitatem, et severitatem Dei. Ikasi egizuz emendik, kristiñaua zeure onerako egija bi, guztiz premiñazkuak. Lelengua, ezagutu zeure salbaziñoiaren balijo andija. Gura ta gura ez izan biar dau zure salbaziñoiak balijo guztiz andikua; bada beragaitik eldu zan Jaungoikuaren semia kurutza baten illtera. Bigarrena, bildur andi bat galdu ez zaitetzan betiko. Ay, zure errukarrija kondenetan bazara! Zerren, baldin Jaungoikuaren aserriak ain gogortasun andijagaz kastigau

badau Jesus errubagia besteren pekatuak gaitik, zer egongo dau zugaz infernuan, kastigetako zeure zeuriak, izanik ainbeste, ain andijak, ta ezaguera osuaz egiñak? Oh neure Jaungoikua! Zeure odolaren irabazi amaibagaak gaitik eskatuten deutsut humiltasunik andijenagaz, arren parkatu daidazuzala neure pekatu guztijak! Oh Jesus ona! Zeure neke ta erijotzia gaitik, salbau nagizu, eta bizi nazan arte guztijaz errukiz begiratu egidazu.

EJENPLUA

Gizon donga, eralla, ta pekatari andi bat eka-
rri nairik bere emazte onak Zeruko bidera, esan
eutsan, beste laztasunik egin gura ez eban ezke-
ro, edolabere baru egijala zapatuetan, eta erre-
zau Abe Marija bat ikusten zituzan Marijaren
irudi guztijai. Asi zan oneek egiten, ez gogotik ta
borondatez, ezpada, emaztiari ez naibagerik
alde onetatik emotia gaitik, eta alanbere emen-
dik etorri jakon bere zorijontasuna. Beinbaten
bero andi bategaz etxeruntz etorrela, sartu zan

Eleixa baten, kerizpian puska baten egotia gaitik; eta onetan eguala ikusirik Marijaren irudi bat bere seme Jesus besaartian ebala, asi zan oi eban Abe Marija errezetan gogo ta ganora baga. Urtetera joiala Eleisatik bere bidiari jarraituteko goguagaz, ikusi eban, zelan eguan Marijak besaartian eukan umia, zauri eginbarriz beterik, eta gorputz guztija odoldurik. Ikuskizun onegaz mirariturik, itandu eutsan Marijari: *Andria, nok orrelan zauritu dau zure semia? Zuk, erantzun eutsan Marijak, zuk zeure pekatu ta gaiztakerijak zauritu dozu nire ta Jaungoikuaren semia.* Berba oneek entzaunagaz batera, samurturik guztija, emon eutsan negarrari, ta zizpuru andiakaz asi zan erregututen pekatarijeen bitartekuari, alkantzau egijola arren bere gaiztakerijen parkaziñoia. Alan egin eban Marijak, baña Jesusen albora begiraturik adierazoten eban, ez zitzuzala entzun gura Marijaren erreguak. Baña barriro ta barriro erregututen eutsan Ama errukiorrak, arik eta (zer ukatu daikijo bere erraijetan bizi zanak?) azkenik bigundurik Jesus, emon eutsan artian eskatuten eutsana. Orduan esan eutsan Marijak pekatari damutuari: *Erdu, ta mun*

egijezu nire seme maitiaren zaurijai. Guztija ikaraturik, negarrezko iturri bi bere begijak egiñik, juan zan eurak gana, mun egin eutseen, begitanduten jakola, au egiñaz batera sikatuten zirala, adierazoko baleu legez, bere pekatuen emodijozko damua gaitik, parkaturik geratuten zala. Onenbestegaz urten eban Eleixatik, baita mundutik bere, bada bere ta emaztia alkarren bai ta borondatiagaz, sartu ziran Erlijiñoian.

BIJARKO LORIA

Esan sarritan egunoro: *Jesus dago kurutzian josirik, eta ni atsegiñetan?*

Sarri esateko erregu laburra.

Sancta Mater istud agas: crucifixi fige plagas: cordi meo valid.

Ama Santia egizu au: inkau egizuz sendo nire bijotzian Jesus kurutzian josijaren zauriak.

OGETA AMAR GARREN EGUNA

*Marija penaz beterik kurutziaren oñian
aurkituten zaneko gomutia.*

Iru ezpata guztiz zorrotzek, besteen artian, igaroten ebeen baterik bestera Marija penaz betiaren bijotz samurra, kurutziaren oñian eguanian.

Lelengua: galdutia seme bat munduan izan diran guztijen artian ederrena, maitegarrijena ta onena: ikustia ultzaz josita lapur biren erdijan odolusturik, ta illik bere edadiaren loran: eta alde batera gogoratutia zuk pekatari esker txarreko orrek ez zenduala gurako osagarri ain karu ta nekez irabazija; ezpada gurako zenduala betiko galdu, Jaungoikuaren odolaren bitartez ta laguntasunaz, ta zeure alegiñakaz salbau baño. Au zan, esan bere ezin deitekian pena bat, igaroten ebana baterik bestera Ama donzella naibagez betiaren arimia, esan eragiten eutsana atsakabiaren indarrez guztija samindurik. *¿Quae utilitas? ¿Quae utilitas?* Ay, alperrikakua izango

dala pekatari zorigaiztokuarentzat nire seme guztiz maitiaren odola!

Bigarrena: ikustia ez bakarrik isuri ta botaten zala odol au alperrik kristiñau askorentzat, baita bere berau, euren erruz, izango zala bigarren infernua. Ze pena andi, portitz, ta gogorra au Ama ain errukior batentzat! Ikustia mundua salbetako emon zan odola bera, izango zala salatzallia, ta emongo eutsena betiko galdumendiko epai zorigaiztokua, ezin kontau al pekatari, azkenik bere semiak diranai! Galdu bere Jesus guztiz maitegarrija, zuretzat alperrik! Eta ikusi au berau gaitik Jesus geijago ta penetan zala. Oh Marija samintasunez inguratua! Nok gozatuko zaitu?

Irugarrena: nekez bada bere igaroalak izan baziran bere kristiñauen esker txarra, eta Jesusek eurak pekatutik aterateko igaro zituzan nekiai egiten eutseen jaramonik eza, zer esango dogu emoten eutsan penia gaitik, gogoratutiak, oneek eurok izango zirala askoren gatx eta kaltian? Nok adierazo daike, noraiño eldu zan emen bere peniaren anditasuna? Zerren baldin Jesukristo ill ezpalitza, ez ziran egijaz izango ein

andijak zure pekatu ta gaiztakerijaak, baña pekatu egin orain bere odolagaz parkaziñoia jaristeko itxaropen eruagaz, jarraitu pekatuai erijotzaraño uste bete onegaz baita bere egonik batzuk, oni gitxi eretxirik Jesusen odolari berari birao, arao, ta añenak ezarten deutsezanak, badago bijotzik au igaro leijanik? Zein arrigarri ta mingotxa zan pena au Marijaren bijotza ain samur ta maitetzalliarentzat! Eta zein bijotz gogorrekuak garian, baldin bere pena ta naibagiak bigundu ta negar eragiten ezpadeuskue.

EJENPLUA

Santa Brigidaren denporan bizi zan gizon aberats bat pekatu eta gaiztakerijetan ondatu-rik. (Auriem. t. 1. p. 182.) Artu eban azkenengo gatzak, eta alanbere ez eban artuten gogo ez neurririk, erijotzarako prestetako. Jakin eban Santa Brigidak, eta beriala asi zan Jaungoikuari eskatuten gogorik bizijenagaz, bigundu egijala pekatari gogortu aren bijotza, eta ondu egijala. Ainbeste bidar, ta ain gogor jo zituzan Jaungoi-

kuaren errukijaren atiak eze, azkenik erantzun eutsan Jaungoikuak, zirautsala, bialdu egijala sazerdote bat geixo pekatari andi ari adierazote-ra guztiz on, ta arima zale bat; baña bere alegi-ñak guztijak alperrak izan ziran: juan zan laugarrenian, ta orduan, Jaungoikuaren grazijaren ugaritasunak, eta Marijaren bitartekotasunak samurtu ta guztiz aldaru eutseen bijotza, ain moduten ze, esan eban geixuak: *Irurogeita amar urte dira konfesau ez nazala, denpora guzti onetan izan naz Demonioaren adiskide andija, izan natxako leijal ta esanekua, ta alkarregaz euki ditugu geure artu emon ugarijak: baña alanbere orain guztijan nago osoro aldaturik, konfesau gura dot, eta uste dot Jaungoikuak parkatuko deustala.* Oneek esanik konfesau zan lau bidar egun atan beratan, damu senduagaz, ta negar ugarijakaz: urrengo egunian artu eban gure Jauna, eta andik sei egun barru ill zan guztiz ondo prestaurik. Ill zaneko agertu jakon Jauna Santa Brigidari, eta esan eutsan, pekatari onen arimia juan zala Purgarorijora, eta laster sartuko zala zeruan. Guztiz asko miraritu zan santia, gizon ain donga bat grazijan illtiagaz; baña Jau-

nak adierazo eutsan zergaitik zan au: jakin egizu, ene alabia, nire amaren deboziñuak zarratu deutzazala infernuko atiak: zerren, egija bada bere, ez eutsala iñoz deboziño egijazkorik euki, gomutetan zan kurutziaren oñian igaro zituzan pena ta doloriakaz, eta orduan samurtu ta errukituten zan: orregaritik nire Amak jaritxi deutsa grazija ta denporia ondo prestaurik sakramentu santuak artu, ta salbetako.

BIJARKO LORIA

Marijaren pena ta doloreen gomutan, eskini bijarko neke, pena, lan, ta naibage guztijak.

Sarri esateko erregu laburra.

Fac, ut tecum lugeam.

Egizu, zugaz negar egiñ dagidala.

OGETA AMAIKA GARREN EGUNA

Jesusi zor deutsalun amodijuaren ganian.

Gura leuke zure bijotzak norbait maitetu? Ondo dago, maitetu egizu; baña maitetu egizu, zeure amodijua geijen zor deutsaluna, zein dan Jesukristo. Begira gizona bada bere, dala gizonik ederrena, ta galantena. *Speciosus forma proe filiis hominum*. Eta gizionez gañetik, da Jaungoikua bere, ta beraugaitik edertasun amaibagia. Geure gogua eruan oi deusku gauza eder batek, jantzi on batek, Jauregi batek, abere batek... eta, ez deusku eruango, Jesus, alde guztijetatik ain maitegarriak? Nun da gure zentzuna?

Ez dogu ametan Jesus, ta alanbere Jesusek ametan gaitu. Ainbeste maite gaitu, ze, bere sorrera ta jaijotzatik ona ez dau beste gauzarik goguan erabilli, gu maitetutia, eta guri mesediak egitia baño. Zugaitik ume biurtuta egon zan kuman, jardun eban arotzojan, nekatu zan bere lege santuaren ezauera ta barriak emoten.

Zugaitik artu zituzan belarrondokiak, lotsarriak, azotiak, izan zuten txistuz, zantzen ta zauriz betia; zugaitik ill zuten kurutze baten, eta zugaitik bota eta isuri eban bere zantzenak odola. Oraindik giti deritxazu?

Beinik-bein berari ez jakon asko eretxi; bada amodijo oni geijago iraatzi gura izan eutsan, itxi-rik bere gorputza janaritzat, eta bere odola edaritzat Altarako mai Santuan. Gizon bijotz bagako ta eskertzarrekua: maite dozu pozkeriak egiten deutzuzan txakurtxu bat, edo ume eder bat, eta neurribagako amodijua deutzun Jesusi ez deutzazu erantzungo maitetasunagaz?

Deritxazu azartasun larregi dala Jesusi esatia: *Jauna maite zaitudaz?* Esan egijozu, esan egijozu ardura bagea, ta uste osuagaz; bada orixe berori da berak gura leukiana. Esan egijozu, eta pekatarija bazara bere, ez dozu orregaitik atzeratu biar. Bera da, lelengo bidera urtenik artuten zaituzana, laztanduten zaitu, edegiten deutzu bere bularra, erakusten deutzu bere bijotza, eta dirautsu samurtasunik andijenagaz, maitetu daizula. Edo izango zara arrizkua, edo ezin jarki zinaikioz dei ain amodijoz betiari.

EJENPLUA

Dominika Paradisuko len bere aitatu danak (Auriem. t. 2. p. 323.) zapatu baten egin zituzan lorazko aro edo koroe bi, eta erakutsi eutsezan Jesus ta Marijaren irudijai, erregututen eutseela biziro usain egijuela: baña ikusirik ez ebala jaritxiten mesede au, uste eban zala, ez ebalako oraindik emon, oi eban limosna bat, eta urten eban balkoera, eskeko bati deitu, ta emoteko ustiagaz. Lelengo ikusi ebana zan, Andra bat ume bat eskutik ebala, zeñek eskian bebillan bere, erakusten eban lotsa modu on, ta jasotasuna; beriala altzau zituzan eskuak umiai eskabidia egiten eutsala, ta bardin egin eban Amak. Ikusi eban Dominikak, umiak eskuetan zaurijak eukazala, ta errukiturik esan eutseen: Itxaron egidazue puska baten. Bajoian ditua emotera, baña itxirik eguan ataiko atera eldu baño lenago, aurkitu zituzan barruan eskekuak: eta mirariturik itanduten deutsee: Nok idigi dau atia? Ay nire errukarrija Amak ikusten badau! Ixi, ene alabia,

erantzun eban Andriak, bada ez gaitu iñok ikusi. Esan eutsan Dominikak: *Zelan ibilli leite zure semia, oñetan daukazan zauri orrekaz? Amodijuk eragin eutsazan,* erantzun eban Andriak. Umiaren abegi samur, edertasun ta modu onak, euken Dominika konort baga legez; ta itandu eutsan: Ez deutsue miñik emoten zaurijak? Eta umiak irribarre egiñik erantzun eutsan: Zer? Eta jarri zan onegaz batera Jesus ta Marijaren irudijak buruan eukeezan lorazko aro edo koroiai begira, eskatuten eutsazala Amari, esku ta begijakaz egiñik siñuak. Artu zituzan Amak, eta emon eutsazan semiari usain egin eijuen. Zergaitik, esan eutsan Dominikari, iminten deutsezuz lorazko koroe orek Jesus ta Marijaren irudi oneei? —Eurak deutseedan amodijua gaitik. —Zenbat maite dituzu? —Al dodan beste. —Zenbat al dozu? —Eurak lagunduten deusteen beste. —Bada jarraitu egijozu orrelan maitetutiar, zerren Jaungoikuak emongo deutsu sarija beste munduan. Ez zan aspertuten Dominika begiratu-tiaz bein batari bein bestiari. Zeri begiratuten deutzazu? Esan eutsan Andriak. —Zure semiari; erantzun eutsan, eta irreraturik zerbait geijago

asmau ta sentiu eban zelako usain gozua botaten ebeen umiaren zauriak. Orduan esan eban: Andria, ze ugentugaz igortziten deutsezu zauri oneei, alako usain gozua botateko? —Karidadekuagaz.—Nun saltzen da? —Aurkituten da fediazta egitada onakaz. Onetan artu eban Dominikak zapi bat garbituteko umiak bularrian eukan beste zauri bat, zeñek botaten eban oraindik usai gozuagua; baña Amak ez eutsan itxi, ta umia zerbait atzeratu zan. Erdu umia, erdu, esan eutsan Dominikak, emongo deusut ogija. Erantzun eutsan Amak: bere janarija amodijua da: bere gogoko ta laztan izan gura badozu, asko maitetu egizu. Berba oneek entzunik asi zan umia poz ta atsegin geijago erakusten, eta Dominikagaz berbetan. Asko maite dozu Jesus? —Ainbeste maite dot eze, ez gabaz ez egunaz ez darabilt beste gauzarik goguan bera baño, ta ez dot beste gauzarik gura, bere borondate santua egitia baño. Bitartian barriz, beti joian geituz, zauriak botaten ebeen usaña, ain modutan ze, gozaturik Dominika esan eban: Ume baten zauriak ain usain gozua badauke, zelakua izango ete da zeruko usaña? —Ez zaite miraritu, erantsun

eutsan Andriak, bada Jaungoikua daguan lekuan, an dago ugentu ta usaiñik gozatsuenen jatorrija. Berba oneek amaitu orduko, aldatu zan ikuski-zun guztija: umiaren arpegija argitu zan eguzki bat legez: eta Ama agertu zan jantzirik ederrenakaz apaindurik. Artu zituzan Jesusek lorrak Amaren altzotik, eta bota zituzan Dominikaren gañera, zirautsala: Artu egizuz lora oneek, gero zeruan amongo deutsudazanen bai, ezaugarri, ta prenda ziorra legez. Au esanagaz, aldendu ziran, eurakaz eruela Dominika dontsuaren bijotz guztija.

BIJARKO LORIA

Errezau iru Aita guria ta Abe Marija, Jesus ta Marijaren bijotz gozuak gaitik: edo egin beste gauza onen batzuk.

Sarri esateko erregu laburra.

Fac ut ardeat cor meum, in amando Christum Deum.

Egizu ixiorik egon dedilla nire bijotza, Cristo Jaungoikuaren amodijuan.

BAGILLAREN LELENGO EGUNA

ZEÑETAN

Eskiñiko jakon bijotza
Marija Ama Donzella garbijari

Egun au igaroten da osoro Marijaren bijotza gozuaren izen ta onraan, eskintzen deutsalagula geure bijotza, baita bere alde-batera Maijatzeko ill guztiko lan onak. Eta abegi obiaguagaz begiratu deijon Marijak, konfesau ta komulgauko zara, alegiñaz, albait onduen prestauta. Eta eskerrak emon ezkeru, egin biar dituzu bost gauza oneek.

Lelengua. Eskiñi barriro ta alde-batera Marijaren bijotz guztiz maitegarri ta gozuarri Maijatzeko illeko lan ta gauza on guztijak.

Bigarrena. Adorau ta alabau egun atan sarritan Marijaren bijotz Jaungoikuaren ta zeruko zorijonekuen ain gogoko ta laztana, zeñetan daukezan imiñirik euren atsegin ta gozotasunak: bijotz bat, Jesusenaren antz ta irudirik geijen daukana: bijotz, grazijaz betia, zeñen bitartez jatorkuzan onera ta mesede guztijak.

Irugarrena. Batu geure bijotza santu guztijenakaz, batez bere, mundu onetan Marijarena geijen maitetu ebenenakaz, eureen onera ta birtute ugarijakaz estaldu eta tapau deitian guria-
ren billostasuna.

Laugarrena. Erregutu biziro, ontzat artu dagijala gure bijotzaren eskintsarija, eta amaitu dagizala bere mesediak, alkantzaurik gero beti zeruan bera alabetia.

Bostgarrena. Egin egun onetan geure erregu ta lan onak, bestetan baño gogo obiagaz ta arduraga geijagogaz: juan beragaz egotera bere irudiren baten aurrian: emon zerbait eskekoren bati, berba baten, igaro egun au albait onduen, Jesus ta Marija gure bijotzetan beti bizi ditezen gurarijagaz.

MARIJARI GEURE BIJOTZAREN ESKINT-SARIJA

O Donzella guztiz garbi, Jaungoikuaren Ama ta neure bitarteko altsua! Auzpazturik zure oñetan, Jaungoikuaren eta zerutar guztijen aurrian, opa ta eskintzen deutsut, pekataririk dongena banaz bere, neure bijotza bere asmo ta gurari guztijakaz. Eta nai deutsut emon beti betiko, dalako zeuria ta zeure seme Jesusena. Ama guztiz biguna! Ontzat artu egizu, bijotz bijotzetik egiten deutsudan opaari au, santu guztijak egiten deutsuenagaz batera, eta alkantzau egidazu grazija, biziteko emendik aurrera bakar bakarrik zuretzat, eta zure seme maitiarentzat. Alan itxaroten dot, bere laguntasun sendo, eta zure bitartekotasun anditik, eta eskintzen deutsut, egitia onetarako neugan dana, gogo ta borondare osuagaz. O Jesus eta Marija! Ixiotu egizue nire bijotza zeubenen su gorijan, bizirik emen lurrian errerik karidadiaren garrakaz, egon nadin kizkaldurik zure amodijuan, Aingeru ta santuak lagun ditudazala, betiko atseginetan zeruan.

ALAN IZAN DEDILLA

MAIJATZEKO ILLEKO KANTAAK

KANTA-AURRIA

Guzti guztijok alkar arturik
Gure bijotzak loraz beterik
Opa deutsuguz Marija
Zeruko izar argija.

Lora guztijen lora
Grazijen grazija
Zu zara Ama maite
Donzella garbija.

Ill au bada izanik
Loratsu argija
Zuri opa deutsugu
Osorik guztija.

Al dogun on guztija
Zure izenina
Egingo dogu alan
Ill oso guztijan.

Artu egizuz ontzat
Gure eskinijak
Laburrak izan arren
Eurenez guztijak.

Ez bada guztijok
Azkortu gaitian
Bijotzak auzpazturik
Amaren aurrian.

Adanen seme alabok
Erbeste onetan
Belauniko gaukazuz
Gaur zeure oñetan.

Gure premiñen barri
Zuk ondo dakizu
Guzti guztietara
Begira egizu.

Zugan iminten dogu
Geure poz guztija
Izanik zu grazijen
Iturri ugarija.

Batzuk batetik eta
Bestiak bestetik
Laban arriz beterik
Alde askotatik.

Zelan guk ez billatu
Zu Ama maitia
Izanik izar argi
Zeruko atia?

Zure eskubidiak
Semiak emonik
Zeruan bertan bere
Ez dauke bardiñik.

Jaungoikuaz ostian
Altsuena zara:
Bada zuri itxirik,
Begiratu nora?

Pekatarari maitiak,
Ama bera dogu,
Gura dogun guztia
Beragan daukagu.

Jesus begira dauka
Zer deutsan eskatzen
Biotza idigirik
Grazijaak eskintzen.

Bera barriz guganuntz
Errukiz beterik
Aldendu baga ños
Gogo ta begirik.

Zer gura izan geinke
Onezaz ostian?
Deijez jaoku bera
Ill oso guztijan.

Orain ugariturik
Bere merediak
Erraztu gura deuskuz
Zeruko bidiak.

Bai: maijatz ill dontsu au
Beretzat auturik
Bere eguak daukaz
Guztiz zabaldurik.

Azkortu bada azkortu
Nagitu bagarik
Ez arren iñok galdu
Era ain ederrik.

Erregutu biziro
Damutu sendaro
Pekatuen negarrak
Bota egunoro.

Asmo santu ta onak
Artu aurrerako
Biziera on baten
Alan irauteko.

BESTE BATZUK

KANTA-AURRIA

O Ama eder
Eta laztana
Zure biarra daukagu
Ainbeste neke
Ainbeste arrisku
Ainbeste bildurren artian
Gorde gagizuz
Zeure menpian
Zerura eldu artian.

Izar eder ta garbi
Zeruko iturrija
Adanen semeentzat
Dontsu pozgarrija:
Au guk ezagaturik
Maijatza guztija
Autu dogu zuretzat
Asi, ta amaija.

Ama ederra dago
Zerutik begira
Seme gura dabena
Bertatik ingira:
Zer opa ete jakon
Gizonen aldetik,
Jesusi eskintzeko
Bere esku garbitik.

Alperrik Aingeruen
Izarrez jantzirik
Bere begi ederrak
Gugan iminirik
Seme erbestetuok
Bere bijotzian
Aztu ezinik gaukaz
Glorijen artian.

Seme Jesus galduta
Naibagez beterik
Erosi genduzana
Ez dauka damurik:
Zer dogu bada egingo
Bere izenian
Poztuko gaituzanik
Geure aldi guztijan?

Ama eder garbija
Ara gure asmua
Zuri eskiniteko
Maijatza osua,
Zeruak argi argi
Zelaijak bedarrez
Sasi mendijak loraz
Jaokuz diadarrez.

Ill guztijen artian
Ez dauka bardiñik
Txoritxuak ezagun
Abijak egiñik
Soñu kantuan dabiltz
Poza erakusten
Egunagaz batera
Gu irazartuten.

Beraz egoki dogu
Maijatzeko illa
Ez dogu zer ibilli
Beste baten billa:
Kendu nagitasunak
Bijotzak azkortu
Al dogun on guztija
Oraintxe billatu.

Ill osuaz gañetik
Egun bakotxian
Daigun gauza onen bat
Bere izenian:
Alan lora ederrak
Illen gueneko
Sortaturik Amari
Pozik eskintzeko.

Ondasunak ugari
Marija dituzuz
Esku utsakaz orain
Itxi ez gagizuz
Ukatutia zer dan
Iñoz ez dakizu
Pekatori guztijoi
Lagundu eiguzu.

Ziur itxaron daigun
Bere abegija
Izango dala bigun
Gozo ta argija:
Lagunduko deuskula
Bizitza onian
Beragaz izateko
Eternidadian.

Maijatzeko ill au da
Guztiz egokija
Jaristeko zerutik
Nai dogun guztija:
O ill zorijoneko
Atsegingarrija!
Geure Ama onari
Guztiz eskinija.

Euskaldun prestu garbi
Ta bete leijalak
Emon geure Amari
Benetan eskerrak:
Orretarako ara
Emen zortzikuak
Geure antxinakuen
Mintzoerakuak.

Jaunak bakarrik daki
Nostik norakua
Bizkaijan izan aldan
Euskal zortzikua
Ez daigun iñoz aztu
Berbetan gozua,
Geure Asabetatik
Etorritakua.

Asko zorigaiztuan
Gaurko egunetan
Burubak austen dabiltz
Pranzas erderetan
Euskeria azturik
Ay negargarrija!
Arroztu bedi arin
Alako egarrija.

O Ama guzti garbi
Zeruko Erregiña
Zuk izan biar dozu
Nire atsegiña!
Jaunak egin ninduan
Bere irudira
Baña lurrian nago
Zerura begira.

Ay zenbat arerijo
Erbeste onetan!
Ezin azartu neite
Guztiak kontetan
Begira an ta emen
Mundu bazterretan
Arriskubaz besterik
Ez dot aurkietan.

Griña gaiztuak beti
Okertu gurarik
Imiñi gura nabee
Arima loiturik
Munduba palaguka
Luzifer puztuten
Nundik galduko nabeen
Ez dira aspertuten.

Lagun ta ejenplu txarrak
Bazter guztietan
Nun nai aurkitzen ditut
Erbeste onetan
Burlia ta barria
Gaizki esatia
Alde guztietatik
Nire esestia.

Guztija goitu biar
Banaz zerurako
Nok nau sendatuteko
Ezpanaz galduko?
Neure argaltasunak
Emen nau bildurtzen
Zuri begiraturik
Danau naz poztuten.

Nai dabenak benetan
Amagaz gozatu
Arima garbijagaz
Degijola batu:
Espirituko poza
Bere bijotzian
Ziur aurkituko dau
Bai zorionian.

Geure aldetik badago
Donzella Marija
Zer deusku jagi arren
Infernu guztija?
Bere egape gozuan
Jarri ezkerro gu
Luziferren bildurrik
Zer euki ez dogu.

Zure eskintsarijak
Dira betikuak
Bake, poa, ta atsegin
Amaibagakuak:
Alan gura dabenak
Beragana batu
Daikere ardura baga
Bijotza gozatu.

Ama, iraatsi egizuz
Gure bijotzetan
Kantadu ditugunak
Zortziko oneetan
Bizi gaitian leijal
Bide santuetan
Lurrian eta gero
Zugaz zeruetan.

Artu daigun guztijok
Amatzat Marija
Zeruko Erregiña
Donzella garbija
Berak bide onetan
Deusku lagunduko
Leijal orain izanik
Gero zerurako.

* * *

V. Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix.
R. Ut dgini efficiamur promissionibus Christi.

* * *

Defende, quoesumus, Domine, Beata Maria semper Virgine intercedente, istam ab omni adversitate familiam, et tolo corde tibi prostratam ab hostium propitius tuere clementer insidiis. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Nos cum prole pia, benedicat virgo Maria.
Amen.

AZKENA